አዋጅ ቁጥር 135/1998 ዓ.ም

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የግዥ ሥርዓት መወሰኛ አዋጅ

አዋጅ ቁጥር 135/1998 ዓ.ም

በአማራ ብሔራዊ ክልላዊ መንግሥት የግዥ ሥርዓትን ለመወሰን የወጣ አዋጅ

የክልሉ መንግሥት ኃፊነቱን በሚገባ ለመወጣት ለሚያደርገው እንቅስቃሴ ሃብትን በቁጠባና ውጤታማ በሆነ መንገድ ጥቅም ላይ ማዋል መሠረታዊ ጉዳይ በመሆኑ፣

የዕቃዎች እና የአገልግሎቶች ግዥ እንዲሁም የግንባታ ሥራ ከመንግሥት ጠቅላላ ሃብት ከፍተኛውን የወጪ ድርሻ የሚይዝ በመሆኑ፤

የመንግሥት ግዥ በቁጠባና ውጤታማ በሆነ መንገድ እንዲፈፀም ከማድረግ በተጨማሪ ሂደቱ ፍትሃዊ ግልጽ እና አድልዎ የሌለበት እንዲሆን ማድረግ ተገቢ ስለሆነ፤

የመንግሥት ግዥ በክልሉ ለሚከናወኑ የኢኮኖሚ ልማት ተግባሮች መስፋፋት አጋዥ መሣሪያ መሆን ስላለበት፤

በተሻሻለው የአማራ ብሔራዊ ክልል ሕገ-መንግሥት አንቀጽ **49** ንዑስ አንቀጽ **3 /1/** ድንጋጌ መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

ምዕራፍ አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ
ይህ አዋጅ የግዥ ሥርዓት መወሰኛ አዋጅ ቁጥር **135/1998** ዓ.ም ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ
የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦
1. "ዕቃ" ማለት በጠጣር በፈሳሽ ወይም በጋዝ መልክ የሚገኝ ጥሬ ዕቃ ምርት መሣሪያ ሸቀጥ እና ኤሌክትሪክ እንዲሁም ከሚገዛው ዕቃ ጋራ ግንኙነት ያለው እና ዕቃዎች ዋጋ ያልበለጠ ዋጋ ያለው የተከላ ፣ የትራንስፖርት የጥገና ሌላ ተመሳሳይነት ያላቸውን አገልግሎቶች ይጨምራል።
2. "የአገልግሎት ግዥ" ማለት ከዕቃ ፣ ከግንባታ ፣ ሥራና ከምክር አገልግሎት ውጭ ያለማናቸውም ግዥ ነው።
3. "የግንባታ ዘርፍ" ማለት ከህንፃ ፣ ከመንገድ ወይም ከሌሎች የመሠረተ ልማት ሥራዎች ጋራ በተየያዘ የሚከናወን አዲስ የግንባታ ፣ የመልሶ ግንባታ ፣ የማፍረስ ፣ የጥገና ፣ የማደስ ሥራ እንዲሁም ተጓዳኝ የሆነና ከዋናው ሥራ ያልበለጠ ዋጋ ያለው አገልግሎት ሲሆን ፣ የመገንባት በባለቤትነት የመያዝ ሥራውን የማንቀሳቀስ እና የማስተላለፍ ውሎችን ይጨምራል።
4. "የምክር አገልግሎት" ማለት አማካሪዎች ያላቸው ሙያዊ ክህሎት በመጠቀም የሚከናወኑት የጥናት ፣ የዲዛይን ፣ የተለያዩ ፕሮጀክቶችን የማደራጀት ፣ ለደንበኞች ምክርም ሆነ ሥልጠና የመስጠት ተግባር ሆኖ በባህሪው አዕምሮ አገልግሎት ነው።
5. "ግዥ" ማለት ዕቃዎችን ፣ የግንባታ ዘርፍ ሥራዎችንና አገልግሎቶችን በግዥ በኪራይ ወይም በማናቸውም ሌላ ተመሣሣይ ውል መሠረት ማግኘት ነው።
6. "ግዥ ፈፃሚ አካል" ማለት ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል በክልሉ መንግሥት በጀት የሚተዳደር የመንግሥት መ/ቤቶች የትምህርተ ተቋም ወይም ተመሣሣይ አቋም ያለው ሌላ ማናቸውም አካል ነው።
7. "የመንግሥት ገንዘብ" ማለት ከክልሉ መንግሥት ግምጃ ቤት ወይም የክልሉ መንግሥት ከፌደራል መንግሥት ካገኘው ድጎማ ወይም የውጪ ርዳታና ብድር ለግዥ ፈፃሚ አካላት የተመደበ ገንዘብ ወይም የግዥ ፍፃሜ አካላት የውስጥ ገቢ ነው።
8. "የመንግሥት ግዥ" ማለት በግዥ ፈፃሚ አካላት በመንግሥት ገንዘብ የሚከናወን ግዥ ነው።
9. "አቅራቢ" ማለት ለግዥ ፈፃሚ አካላት ዕቃ ወይም አገልግሎት ለማቅረብ ወይም የግንባታ ዘርፍ ሥራ ለማከናወን ውል የገባ ሰው ነው።
10. "ዕጩ ተወዳዳሪ" ማለት በመንግሥት ግዥ እንዲሳተፍ የተጋበዘ ወይም ለመካፈል ያመለከተ ሰው ነው።
11. "ተጫራች" ማለት የመጫረቻ ሃሳብ ያቀረበ ሰው ነው።
12. "የጨረታ ሠነድ" ማለት ተጫራቾች የጨረታ መወዳደሪያ ለማዘጋጀት እንዲችሉ በግዥ ፈፃሚ አካላት ተዘጋጅቶ የሚሰጥ ሰነድ ነው።
13. "የግዥ መመሪያ" ማለት በዚህ አዋጅ መሠረት በቢሮው የሚወጣ መመሪያ ነው።
14. "ቢሮ እና የቢሮ ኃላፊ" ማለት እንደቅደም ተከተሉ የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ እና የዚሁ ቢሮ ኃላፊ ነው።
15. "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።

3. የተፈፃሚነት ወሰን
1. ይህ አዋጅ በክልሉ ውስጥ በሚገኙና ሙሉ በሙሉም ሆነ በከፊል በክልሉ መንግሥት በጀት በሚተዳደሩ መ/ቤቶች ግዥ ላይ ተፈፃሚ ይሆናል።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **1** የተደነገገው ቢኖርም ቢሮው አግባብ ካላቸው የመንግሥት መ/ቤቶች የበላይ ኃላፊዎች ጋር በመመካከር በደህንነት ጉዳዮች ምክንያት ግዥ በተለየ ዘዴ እንዲፈፀም ውሳኔ ሊሰጥ ይችላል። ይህ በሚሆንበት ጊዜ ቢሮው ግዥዎች በቁጠባና ውጤታማ በሆነ መንገድ እንዲፈፀሙ ለማድረግ የሚያስችል የግዥ ዘዴ በሥራ ላይ ለማዋል የሚያስችል መመሪያ ያወጣል።

4. ዓለም ዓቀፍ ግዴታዎች
1. ይህ አዋጅ የክልሉ መንግሥት ከአንድ ወይም ከአንድ በላይ ከሆኑ መንግሥታት ወይም ከዓለም ዓቀፍ ድርጅቶች ጋር ባደረገው ወይም በሚያደርገው ስምምነት ወይም ከስምምነቱ ከመነጨ ግዴታ ጋር የማይጣጣም ከሆነ በስምምነቱ የተመለከቱት ድንጋጌዎች ተፈፃሚ ይሆናሉ።
2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **1** የተመለከተው ስምምነት ለኢትዮጵያ ወይም በኢትዮጵያ ነዋሪ ለሆኑ ተጫራቾች ልዩ አስተያየት የሚፈቅድ በሚሆንበት ጊዜ ግዥ የሚፈጽመው አካል ተፈፃሚ የሚሆነው ልዩ አስተያየት በጨረታ ሠነድ ውስጥ በግልጽ እንዲመለከት ማድረግ ይኖርበታል።

5. ግዥን አማክሎ ስለመፈፀም

ከአንድ በላይ የሆኑ ግዥ ፈፃሚ አካላት አንድ ዓይነት ወይም አገልግሎት ለመግዛት ወይም የግንባታ ሥራ ለማሠራት የሚፈልጉ በሚሆንበት ጊዜ ቢሮው አንድ የመንግሥት መ/ቤት ግዥ በሚፈጽሙት አካላት ስም ግዥውን በቅንጅት እንዲያከናውን ወይም ግዥውን በተጠቃለለ ሁኔታ ለመፈፀም የሚያስችል የውል ማዕቀፍ እንዲፈርም ሊፈቅድ ይችላል።

6. የሕግ ሠነዶች ሕዝብ እንዲያውቅ ስለማድረግ

ይህ አዋጅ እና በዚህ አዋጅ መሠረት በቢሮው የሚወጡ የግዥ መመሪያዎች ሕዝብ እንዲያውቃቸው መደረግ እና ለአጠቃቀም አመቺ በሆነ መንገድ በሥርዓት መያዝ አለባቸው።

7. ኃላፊነትና ተጠያቂነት

1. ግዥ ፈፃሚ አካላት ስለሚያከናውኑት ግዥ እና ስለውሉ አፈፃፀም ጠቅላላ ኃላፊነት ያለባቸው ሲሆን ፣ በተለይም የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩባቸዋል፦

ሀ. በተገቢው የሰው ኃይል የተደራጀ የግዥ የሥራ ክፍልና የጨረታ ኮሚቴ የማቋቋም፤

ለ. የጨረታ ኮሚቴ አባላትን የመሰየም

ሐ. የጨረታ ማስታወቂያወችን የማውጣትና አሸናፊዎችን የማሣወቅ፤

መ. የጨረታ አሸናፊውን ከማስታወቅና ውል ከመፈረሙ በፊት በቂ በጀት መኖሩን የማረጋገጥ፤

ሠ. የግዥ ውሎችን የመፈረም፤

ረ. በተጫራቾች የሚቀርቡ አቤቱታዎችን መርምሮ ውሣኔ የመስጠት፤

ሰ. የአቤቱታዎችን ቅጅ ፣ የምርመራ ግኝቶችን እና በግኝቶች መሠረት የተሰጠውን ውሳኔ የያዘ ሪፖርት ለቢሮው የማቅረብ፤

ሸ. ከአሸናፊው ጋር የተደረገው ውል፣ አሸናፊ በሆነባቸው ቃሎችና ሁኔታዎች መሠረት መፈፀሙን የማረጋገጥ፤

ቀ. እንደአስፈላጊነቱ የግዥ ሥርዓትን የሚያስፈፅሙ ሦስተኛ ወገኖችን የመቅጠርና የማስተዳደር።

2. ግዥ ፈፃሚ አካላት እና ለግዥ ሥራ የተመደቡ ሠራተኞች ወይም የመንግሥት ግዥን ለማስተዳደር የተሾሙ ኃላፊዎች በዚህ አዋጅ እና ቢሮው በሚያወጣቸው መመሪያዎች መሠረት ስለሚወስዷቸው እርምጃዎች ተጠያቂ ይሆናሉ።

ምዕራፍ ሁለት
መሠረታዊ የግዥ ድንጋጌዎች
~~1662~~

8. የግዥ ሰነዶች

1. ግዥ ፈፃሚ አካላት ከመንግሥት ግዥ ጋር የተየያዙ መዝገቦችንና ሰነዶችን ግዥው ከተፈፀመበት ቀን አንስቶ ለ**10** ዓመት ያህል ማቆየት አለባቸው። በዚህ ዓይነት የሚያዙት መረጃዎች የሚከተሉትን ይጨምራሉ፦

ሀ. የሚገዙት ዕቃዎች ፣ የግንባታ ሥራዎች ወይም አገልግሎቶች አጭር መግለጫ፣

ለ. የጨረታ ማስታወቂያ፤

ሐ. የጨረታ ማወዳደሪያ ሐሳብ ወይም የዋጋ ማቅረቢያ የሰጡ አቅራቢዎች ወይም በጨረታው አሸናፊ የሆኑ ተጫራቾች ስምና አድራሻ፤

መ. ለጨረታ ግምገማ የተዘጋጀውን መስፈርት እና ተፈፃሚ የተደረገበትን ሁኔታ ፣ የጨረታ ግምገማ ፣ የውድድሩን አፈፃፀም ፤ ከተወዳዳሪዎች የቀረበውን የመወዳደሪያ ሃሳብ እና የዋጋ ማቅረቢያ የሚያሳይ አጭር መግለጫ፣

ሠ. በቀረበው አቤቱታ መሠረት ጨረታውን ለማገድ ወይም ለመሠረዝ ውሳኔ የተሰጠበትን አካሄድ የሚያሳይ መረጃ፤

ረ. አግባብ ያለው ሆኖ ሲገኝ ከግልጽ ጨረታ ውጭ ሌሎች የግዥ ሥርዓቶችን መከተል የተመረጠበትን ምክንያት።

2. የግዥው ሂደት ተጠናቆ ከአሸናፊው ጋር ውል ከተፈረመ ወይም በማናቸውም ምክንያት ውሉ ከተቋረጠ በኋላ የግዥውን ዝርዝር አፈፃፀም የሚያሳየው መረጃ በጨረታው ዕጩ ተሳታፊ የሆኑ ተወዳዳሪዎች ሲጠይቁ እንዲያዩት መደረግ አለበት። ይሁን እንጂ ሥልጣን ባለው ፍ/ቤት ካልታዘዘ እና በተሰጠው ትዕዛዝ በተመለከተው መሠረት ካልሆነ በስተቀር ግዥ ፈፃሚው አካል የሚከተሉትን መረጃዎች መስጠት የለበትም፦

ሀ. የተጠየቀው መረጃ ይፋ ቢሆን በሕግ የማይፈቀድ ፣ የሕግ አፈፃፀምን የሚያሰናክል የሕዝብን ጥቅም የሚቃረን የተዋዋዮችን ሕጋዊ የንግድ ጥቅም እንዲሁም ቀና ውድድርን የሚጐዳ መሆኑ የተገመተ እንደሆነ፤

ለ. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **/1/** /መ/ ሥር በተመለከተው መሠረት በማሳጠር የተዘጋጀውን ሰነድ ካልሆነ በስተቀር ከተጫራቾች የቀረበውን የመወዳደሪያ ሃሳብ ከመመርመር እና

ከመገምገም ተግባር ጋር የተያያዙ መረጃዎችን፤ እና ተጫራቾች ያቀረቧቸውን የመወዳደሪያ ሃሳቦች እና የጨረታ ሰነዶች ይዘት የሚገልፀው መረጃዎች።

9. አድልዎ ስላለማድረግ

በዚህ አዋጅ አንቀጽ **10** የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም ዕጩ ተወዳዳሪ በዜግነት ፣ በዘር ወይም ከመወዳደሪያ መስፈርቶች ጋር ባልተያያዙ ሌሎች ምክንያቶች በመንግሥት ግዥ ተሳታፊ እንዳይሆን ሊደረግ አይችልም።

10. ልዩ አስተያየት

1. በጨረታ ግምገማ ወቅት፦

ሀ. በኢትዮጵያ የተመረቱ ዕቃወች እስከ **15%**

ለ. በኢትዮጵያ ኩባንያዎች የሚከናወኑ የግንባታ ዘርፍ ሥራዎች እስከ **7.5%** ልዩ አስተያየት ይደረግላቸዋል።

2. ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **1** አፈፃፀም ማናቸውም ዕቃ ከዋጋው ከ **20%** በላይ በኢትዮጵያ ውስጥ የታከለ ከሆነ በኢትዮጵያ ውስጥ እንደተመረተ ይቆጠራል።

3. በግዥ አፈፃፀም ረገድ የጥቃቅንና አነስተኛ ንግድና ኢንዱስትሪ ተቋማትን ለማበረታታት የሚያስችል ልዩ አስተያየት ይደረጋል። ዝርዝሩ ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

11. የግንኙነት ስልት

1. በመንግሥት መ/ቤቶችና በዕጩ ተወደዳሪዎች መካከል የሚደረጉ ግንኙነቶች በጽሑፍ መደረግ አለባቸው። በጽሑፍ ያልተደረጉ ማናቸውም ግንኙነቶች በማከታተል በጽሑፍ መረጋገጥ አለባቸው።

2. ቢሮው የመረጃ ልውውጡን ትክክለኛነት በምስጢር መጠበቁን ማረጋገጥ የሚያስችል ሥርዓቶች መዘርጋታቸውን እና በቴክኒክ ረገድ ተፈላጊ ሁኔታዎች መሟላታቸውን ሲያረጋግጥ ከጽሁፍ በተጨማሪ ወይም በጽሑፍ ምትክ በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ግንኙነት እንዲደረግ ሊፈቅድ ይችላል።

12. የዕጩ ተወዳዳሪዎች ብቃት

1. በማንኛውም የመንግሥት ግዥ ለመሳተፍ ዕጩ ተወዳዳሪዎች ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን እና ግዥ ፈፃሚ አካላት ከግዥው ልዩ ባሕርይ በመነሳት የሚያወጧቸውን ሌሎች መስፈርቶች መሟላት አለባቸው፦

ሀ. በሚገቡት ውል መሠረት ለመፈፀም የሚያስችል የሙያና የቴክኒክ ብቃት የፋይናንስ አቅም፤ መሣሪያ እና ሌሎች የመገልገያ ሥፍራዎች፣ ግዥው በሚፈፀምበት ተግባር የሥራ አመራር ችሎታ መልካም ዝና እና የሰው ኃይል ዝግጁነት፤

ለ. ውል ለመፈፀም የሚያስችል የሕግ ችሎታ፤

ሐ. በዕዳ ያልተያዙ ፤ ያልከሠሩ ወይም የሥራ እንቀስቃሴን ያላቋረጡ ከንግድ ሥራ ያልታገዱ፤ ወይም በእነዚሁ ምክንያቶች ተከሰ ወይም በክርክር ውስጥ ገብቶ አለመገኘት፤

መ. በክልሉ የግብር ሕግ በተደነገገው መሠረት የግብርና የታክስ ግዴታን የተወጡ ሆኖ መገኘት፤

ሠ. በግብር ከፋይነት ተመዝግቦ መገኘትና የተመዘገበና የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር።

2. ግዥ ፈፃሚው አካል ዕጩ ተወዳዳሪዎች በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **1** የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟሉ መሆኑን ለማረጋገጥ አስፈላጊ የሆኑ የሰነድና ሌሎች መረጃዎችን እንዲያቀርቡ ለመጠየቅ ይችላል።

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **1** መሠረት ዕጩ ተወዳዳሪዎች እንዲያሟሉ የሚጠበቁት መስፈርቶች በጨረታ ሰነድ ወይም የተጫራቾችን የመወዳደሪያ ሃሳብ ለመጠየቅ በሚዘጋጁ ሰነዶች ውስጥ መመልከት ያለባቸው ሲሆን ፣ በሁሉም ተጫራቾች ላይ በእኩልነት ተፈፃሚ መሆን አለባቸው።

4. ግዥ ፈፃሚው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **1** እና **2** ድንጋጌዎች መሠረት የሚቀርቡትን ሰነዶች እና የመመዘኛ መስፈርቶችን መሠረት በማድረግ የዕጩ ተወዳዳሪዎችን ብቃት መገምገም አለበት።

5. ግዥ ፈፃሚው አካል ብቃት ያላቸው መሆኑን ለማስረዳት ሐሰተኛ መረጃ የያዙ ሰነዶችን ያቀረቡ ወይም ብቃታቸውን ለማረጋገጥ ያቀረቡት መረጃ በአመዛኙ ትክክለኛ ያልሆነ ወይም ያልተሟላ መሆኑ በማናቸውም ጊዜ የተረጋገጠባቸው ዕጩ ተወዳዳሪዎች ከጨረታ ውጭ እንዲሆኑ ለመወሰን ይችላል።

13. የዕቃና አገልግሎት ዝርዝር

1. ስለግዥው ምንነት ፤ትክክለኛና የተሟላ መግለጫ እንዲኖር ወይም ዕጩ ተወዳዳሪዎች ፍትሃዊና ግልጽ በሆነ ሁኔታ መወዳደር የሚችሉበትን ሁኔታ ለማመቻቸት እንዲቻል ግዥ ፈፃሚ አካላት የሚገዙዋቸውን ዕቃዎች፣ የግንባታ ሥራዎች ወይም አገልግሎቶች ባሕርይ የሚያሳይ የቴክኒክ ዝርዝር መግለጫ ማዘጋጀት አለባቸው።

2. የቴክኒክ መግለጫው ግዥ ፈፃሚው አካል ሊገዛ የሚፈልገውን ዕቃ ጥራት ጠቀሜታ ጉዳት የማያደርስ መሆኑን፣ መለኪያውን መለያውን፣ መጠሪያውን፣ አስተሻሸጉን፣ ምልክቱን፣ ወይም የአመራረቱን ሂደትና ዘዴ እንዲሁም ተፈላጊውን የሚያሟላ መሆኑ የሚያረጋግጥበትን ሥርዓት የሚገልጽ መሆን አለበት።

3. በግዥ ፈፃሚ አካላት የሚዘጋጀው የቴክኒክ ዝርዝር መግለጫ አግባብነት እስካለው ድረስ፦

ሀ. በዲዛይን ወይም ባሕሪያትን በመዘርዘር ላይ ሳይሆን በጠቀሜታ ላይ፣

ለ. አገራዊ ደረጃ የወጣለት ሲሆን ደረጃውን ወይም ዓለም አቀፍ ተቀባይነት ያላቸውን ደረጃዎች ወይም የግንባታ ኮዶች መሠረት ያደረገ መሆን አለበት።

4. የግዥ ፈፃሚውን አካል ፍላጐት በትክክል ለመግለጽ አስቸጋሪ ካልሆነ ወይም ሌላ ዘዴ ካልታጣ በስተቀር የቴክኒክ መግለጫ የተለየ የንግድ ምልክት ወይም ሰም፣ ፓተንት ዲዛይን ወይም የተወሰነን አምራች ወይም አገልግሎት ሰጪ የሚጠቅስ መሆን የለበትም።

14. ጨረታውን የመወዳደሪያ ሃሳብን እና የዋጋ ማቅረቢያን ውድቅ ስለማድረግ

1. ግዥ ፈፃሚ አካላት ጨረታን የዕቃና አገልግሎት አቅርቦት የመወዳደሪያ ሃሳብን እና የዋጋ ማቅረቢያን የግዥ ስምምነት ከመደረጉ በፊት በማናቸውም ጊዜ ውድቅ ማድረግ ይችላሉ።

2. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ **1** በተመለከተው መሠረት ግዥ ፈፃሚ አካላት ጨረታን የመወዳደሪያ ሃሳብና የዋጋ ማቅረቢያን ሙሉ በሙሉ ውድቅ ያደረጉበትን ምክንያት በተጠየቁ ጊዜ ለዕጩ ተወዳዳሪዎች መግለጽ አለባቸው።

3. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **2** ድንጋጌ ቢኖርም ግዥ ፈፃሚ አካላት የምክንያቶቹን አግባብነት እንዲያስረዱ አይገደዱም።

4. ግዥ ፈፃሚ አካላት ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ **1** በተመለከተው መሠረት ጨረታን ፣ የመወዳደሪያ ሃሳብንና የዋጋ ማቅረቢያን ውድቅ በማድረጋቸው ምክንያት ምንም ዓይነት ተጠያቂነት አይኖርባቸውም።

15. በዕጩ ተወዳዳሪዎች ስለሚሰጥ መደለያ

ማንኛውም ዕጩ ተወዳዳሪ ግዥ የሚፈጽመውን አካል ወይም ሌላ የመንግሥት መ/ቤት ኃላፊ ወይም ሠራተኛ ተግባር ወይም ውሳኔ ለማዛባት ወይም ከግዥው አፈፃፀም ጋር በተያያዘ መ/ቤቱ ሊከተለው የሚገባውን አሠራር ለማስለወጥ በመደለያ መልክ በቀጥታ ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ ማናቸውንም ዓይነት ስጦታ የሰጠ ወይም ስጦታ ለመስጠት ቃል የገባ ወይም የሥራ ዕድል ወይም ሌላ ማናቸውንም የገንዘብ ዋጋ ያለውን ነገር ወይም አገልግሎት በመስጠቱ በተጨባጭ የተደረሰበት እንደሆነ ግዥውን የሚፈጽመው አካል የዕጩ ተወዳዳሪውን ጨረታ የመወዳደሪያ ሃሳብ ወይም የዋጋ ማቅረቢያ ውድቅ ማድረግ አለበት።

ምዕራፍ ሦስት
የግዥ ዘዴዎችን ስለመምረጥ

16. የግዥ ዘዴዎች

1. በዚህ አዋጅ በተፈቀደው ሁኔታ ካልሆነ በስተቀር ግዥ ፈፃሚ አካላት ማናቸውንም ግዥ በግልጽ የጨረታ ዘዴ መፈፀም አለባቸው።

2. ግዥ ፈፃሚ አካላት ከግልጽ ጨረታ ውጪ በሌሎች የግዥ ዘዴዎች ግዥ መፈፀም የሚችሉት በዚህ አዋጅ ከአንቀጽ **17-21** በተመለከቱት ሁኔታዎች ብቻ ይሆናል።

3. በቂ የኢኮኖሚ ምክንያት ያለ መሆኑን ሲረዳ ቢሮው ከአንቀጽ **17-21** ባልተጠቀሱት ሌሎች ምክንያቶች ከግልጽ ጨረታ ውጪ ግዥ በሌሎች ዘዴዎች እንዲፈፀም በልዩ ሁኔታ ሊፈቅድ ይችላል።

4. ግዥ ፈፃሚ አካላት በምክንያት የተደገፈ የግዥ ዕቅድ ማዘጋጀት አለባቸው።

17. በውስን ጨረታ ለመጠቀም መሟላት ስላለባቸው ሁኔታዎች

1. ግዥ ፈፃሚ አካላት በውስን ጨረታ ግዥ ለመፈፀም የሚችሉት ከዚህ በታች የተመለከቱት ሁኔታዎች ሲሟሉ ብቻ ይሆናል፦

ሀ. ዕቃው፣ የግንባታ ዘርፍ ሥራው ወይም አገልግሎቱ በባሕርይው በከፍተኛ ደረጃ ውስብስብ ወይም የተለየ በመሆኑ ምክንያት ከተወሰኑ አቅራቢዎች ብቻ የሚሆን ሲሆን ወይም

ለ. በርካታ የጨረታ ሰነዶችን ለመመርመር እና ለመገምገም የሚጠይቀው ከፍተኛ ወጪና ጊዜ ዕቃው ፣ የግንባታ ሥራው ወይም አገልግሎቱ ከሚያወጣው አነስተኛ ዋጋ ጋር የማይመጣጠን ሆኖ ሲገኝ።

18. ከአንድ አቅራቢ ለሚፈፀም ግዥ መሟላት ያለባቸው ሁኔታዎች

1. ግዥ ፈፃሚ አካላት በዚህ አዋጅ አንቀጽ **37** በተደነገገው መሠረት ከአንድ አቅራቢ ግዥ የሚፈጽሙት በዕጩ ተወዳዳሪዎች መካከል ውድድር እንዳይኖር ወይም በዕጩ ተወዳዳሪዎች መካከል ልዩነት ለመፍጠር ታስቦ መሆን የለበትም። ሆኖም ከሚከተሉት ሁኔታዎች አንዱ ሲያጋጥም ግዥ ፈፃሚ አካላት ከአንድ አቅራቢ ግዥ መፈፀም ይችላሉ፦

ሀ. ዕቃው የግንባታ ዘርፍ ሥራው ወይም አገልግሎቱ የሚገኘው ከአንድ የተለየ ዕጩ ተወዳዳሪ ብቻ በመሆኑ ምክንያት ማወዳደር የማይቻል ሆኖ ሲገኝ፤

ለ. በልማት ደረጃቸው በአንጻራዊነት ወደ ኋላ የቀሩ ወረዳዎች በቂ አቅራቢዎች የማይገኙና በአቅራቢያቸው የተሻለ ከተማ አለመኖሩ በቢሮው ሲረጋገጥ፤

ሐ. ይህን አዋጅ ተከትሎ በሚወጣ መመሪያ የሚደረገው ገደብ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ ለዕቃዎች፣ አገልግሎቶች ወይም ለተገጣሚዎች ተጨማሪ መለዋወጫ ዕቃዎችን ከመጀመሪያው አቅራቢ መግዛት ሲፈልግ፣ ወይም ከሌላ አቅራቢ ግዥው ቢፈፀም የሚገዛው መሣሪያ ወይም አገልግሎት ግዥ ፈፃሚው አካል ከሚጠቀምበት መሣሪያ ወይም ከአገልግሎቱ ጋር የማይጣጣም ሆኖ በመገኘቱ ከመጀመሪያ አቅራቢ ተጨማሪ አቅርቦቶችን፣ አገልግሎቶችን ወይም ተገጣሚዎችን መግዛት አስፈላጊ ሲሆን፣

መ. በማስፈፃሚያ መመሪያው የሚደረገው ገደብ እንደተጠበቀ ሆኖ አስቀድመው ያልታሰቡ ሁኔታዎች በማጋጠማቸው ምክንያት በመጀመሪያው ውል ውስጥ ያልተካተቱ ተጨማሪ የግንባታ ዘርፍ ሥራዎች ማሠራት አስፈላጊ ሆኖ የተገኘ እንደሆነ እና በቴክኒካዊ ወይም ኢኮኖሚያዊ ምክንያቶች እነዚህን ተጨማሪ የግንባታ ሥራዎች ከመጀመሪያው ውል ነጥሎ ማሠራት የማይቻል ሆኖ ሲገኝ፣

ሠ. በማስፈፃሚያ መመሪያው የሚደረገው ገደብ እንደተጠበቀ ሆኖ አሸናፊው በግልጽ ወይም በውስን ጨረታ ዘዴ ከተመረጠ በኋላ በተፈረመ ውል የመጀመሪያው ፕሮጀክት የተከናወነባቸው ዓይነት ተመሳሳይ ሥራዎች በድጋሚ እንዲሠሩ ማድረግ በማስፈለጉ አዲስ የግንባታ ሥራ ውል መፈፀም አስፈላጊ ሲሆን፣ ~~1666~~

ረ. በማስፈፃሚያ መመሪያው የሚደረገው ገደብ እንደተጠበቀ ሆኖ የመጀመሪያው የምክር አገልግሎት ውል አጥጋቢ በሆነ ሁኔታ በመጠናቀቁ ውሉ እንዲራዘም ማድረግ ቁጠባንና ቅልጥፍናን የሚያስገኝ መሆኑ በመረጋገጡ አገልግሎቱን መቀጠል አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ፣

ሰ. በጣም አስቸኳይ ከመሆኑ የተነሳ ከባድ ችግር የሚፈጥርና በመ/ቤቱ ሥራ አፈፃፀም ላይ ጉዳት የሚያስከትል በመሆኑ ምክንያት በመ/ቤቱ የበላይ ኃላፊ የተፈቀደ ግዥ ሲያጋጥም፤

ሸ. ለአጭር ጊዜ የሚቆይ እና ለግዥ ፈፃሚው አካል ልዩ ጥቅም በሚያስገኝ ሁኔታ የሚፈፀም የዕቃ ግዥ ሲሆን።

2. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **1** ድንጋጌ በመደበኛ አቅራቢነት ያልተሠማሩ ድርጅቶች ለሚሸጧቸው ዕቃዎች ግዥ የሚያገለግል ሲሆን በመደበኛ አቅራቢነት ከተሠማሩ አቅራቢዎች አዘውትረው የሚፈፀሙ ግዥዎችን አይጨምርም።

3. ግዥ ፈፃሚ አካላት በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣው መመሪያ ከሚወሰነው የገንዘብ መጠን ያልበለጡ ግዥዎችን ከአንድ አቅራቢ በሚፈፀም የግዥ ዘዴ በመጠቀም መግዛት ይችላሉ።

19. በመወዳደሪያ ሃሳብ መጠየቂያ ግዥ ለመፈፀም መሟላት ያለባቸው ሁኔታ

ግዥ ፈፃሚ አካላት በዚህ አዋጅ አንቀጽ **38** በተደነገገው መሠረት በመወዳደሪያ ሃሳብ መጠየቂያ ግዥ መፈፀም የሚችሉት ከአንድ ግዥ ውል ጠቅላላ ዋጋ ውስጥ የምክር አገልግሎቱ ዋጋ ድርሻ **50%**ና ከዚያ በላይ ሲሆን ነው።

20. በዋጋ ማቅረቢያ ለሚፈፀም ግዥ መሟላት ያለባቸው ሁኔታዎች

ግዥ ፈፃሚ አካላት በዚህ አዋጅ አንቀጽ **39** በተደነገገው መሠረት በዋጋ ማቅረቢያ ግዥ ለመፈፀም የሚችሉት ግዥው በቢሮው በሚወጣው የማስፈፀሚያ መመሪያ ከሚወሰነው የገንዘብ መጠን ያልበለጠ እና የሚገዙትም ለገበያ የተዘጋጁ ዕቃዎች ወይም የታወቀ ገበያ ያላቸው የግንባታ ሥራዎች ወይም አገልግሎቶች ሲሆኑ ነው።

21. በሁለተኛ ደረጃ ጨረታ ግዥ ለመፈፀም መሟላት ያለባቸው ሁኔታዎች

ግዥ ፈፃሚ አካላት በዚህ አዋጅ አንቀጽ **40** በተመለከተው መሠረት በሁለተኛ ደረጃ ጨረታ ግዥን መፈፀም የሚችሉት የሚከተሉት ሁኔታዎች ተሟልተው ሲገኙ ብቻ ነው።

1. ለሚገዙት ዕቃዎችና አገልግሎቶች በቂ ዝርዝር ማዘጋጀት በመ/ቤቱ ደረጃ የማይቻል ሆኖ ሲገኝ ወይም አገልግሎቶችን በሚመለከት ባህሪያቸውን ለይቶ ለማሳየት የማይቻል በሚሆንበት ጊዜ እና መ/ቤቱ የግዥ ፍላጐቱን በከፍተኛ ደረጃ ለማሟላት የሚያስችል መፍትሔ ለማግኘት፦
   ሀ. ጨረታን ፣ የዕቃና የአገልግሎት አቅርቦት መወዳደሪያ ሃሳብን ወይም የዋጋ ማቅረቢያን በሥራ ላይ ማዋል ሲፈለግ፣
   ለ. በሚገዙት ዕቃዎችና አገልግሎቶች ባሕርይ ወይም ተፈጥሮ ምክንያት ከአቅራቢዎች ወይም ሥራ ተቋራጮች ጋር ድርድር ማድረግ ሲያስፈልግ።
2. መጠናቸው በገበያ ላይ ሊውሉ የሚችሉ ዕቃዎችን የሚጨምር ወይም የምርምር እና የልማት ወጪዎችን ለመተካት ካልሆነ በስተቀር ግዥ ፈፃሚው አካል የምርምር፣ የሙከራ፣ የጥናት እና የልማት ሥራዎችን ለማከናወን የሚያስችል ውል መፈፀም ሲፈልግ፣
3. ጨረታ እንዲወጣ ተደርጐ ተጫራቾች ያልቀረቡ እንደሆነ ወይም የቀረቡት ተጫራቾች ውድቅ ሲደረጉ እና መ/ቤቱ ሌላ ጨረታ ቢወጣ ውጤት መገኘቱ አጠራጣሪ ነው ብሎ ሲያምን።

22. የኮንትራት ግዥ አፈፃፀም

የእቃና አገልግሎት ግዥን በሚመለከት የኮንትራት ግዥ ስለሚፈቀድበት ሁኔታ ቢሮው ሊያወጣ ይችላል።

ምዕራፍ አራት

ግልፅ ጨረታ

23. የጨረታ ማስታወቂያ

1. የጨረታ ማስታወቂያ ቢያንስ በአንድ ጋዜጣ ላይ መውጣትና ከተቻለ ደግሞ በሬዲዮና በቴሌቪዥን ጭምር መገለጽ አለበት።
2. ለዕጩ ተወዳዳሪዎች ለጨረታ ማቅረቢያ የሚሰጠው ጊዜ ይህንን አዋጅ ለመፈፀም በሚወጣው መመሪያ ከሚወሰነው አነስተኛ የቀን ብዛት ያነሰ መሆን የለበትም።
3. መገናኛ በሌለባቸው አካባቢዎች የአካባቢ ግዥን ለማበረታታት ቢሮው ዝርዝር መመሪያ ሊያወጣ ይችላል።

24. የጨረታ ጥሪ

የጨረታ ጥሪ ቢያንስ የሚከተሉትን መያዝ ይኖርበታል፦

1. የግዥ ፈፃሚውን አካል ሙሉ ስምና አድራሻ፤
2. ዕቃው መቅረብ ወይም ሥራው መጠናቀቅ ያለበትን ጊዜ ጨምሮ የዕቃውን፤ የግንባታ ሥራውን እና የአገልግሎቱን አጭር መግለጫ፤
3. የጨረታውን ሰነድ ለማግኘት መሟላት ያለባቸውን ቅድመ ሁኔታዎች እና የጨረታ ሰነዱ የሚገኝበትን ቦታ፣
4. የጨረታ መወዳደሪያ ሃሳብ የሚቀርብበትን ቦታ እና የማቅረቢያውን የመጨረሻ ጊዜ፤
5. ጨረታው የሚከፈትበትን ቦታ እና ጊዜ እንዲሁም ተጫራቾች ወይም ተወካዮች ጨረታው ሲከፈት መገኘት የሚችሉ መሆኑን በራሳቸው ፈቃድ ባይገኙ ግን ጨረታውን ከመክፈት የማይታገድ መሆኑን የሚገልጽ ማሳሰቢያ፤
6. መ/ቤቱ ጨረታውን በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ የመሰረዝ መብቱ የተጠበቀ ስለመሆኑ።

25. የጨረታ ሰነድ

በተጫራቾች መካከል የሚደረገው ውድድር በተሟላ ፤ ገለልተኛና ተጨባጭ መሠረት ባለው ሁኔታ እንዲካሄድ ለማድረግ የጨረታው ሰነድ በቂ መረጃ የያዘ መሆን አለበት። በተለይም ሰነዱ የሚከተሉትን ሊያካትት ይገባል፦

ሀ. የጨረታ ሰነዱን ለማዘጋጀትና ለማቅረብ አስፈላጊ የሆኑ መመሪያዎችን፤

ለ. የጨረታ ሰነዱን ማስረከቢያ የመጨረሻ ቀን፣ የጨረታ ሰነዱ የሚላክበትን አድራሻ፣ የጨረታውን ሰነድ የሚከፈትበትን ቀን፤ ሰዓት እና ቦታ፤ እንዲሁም ተጫራቹ ወይም የተጫራቾች ወኪሎች በጨረታው መክፈቻ ሥነ-ሥርዓት ላይ ሊገኙ የሚችሉ መሆኑን የሚገልጽ መረጃ፤

ሐ. የጨረታ መወዳደሪያ ሃሳብ ማቅረቢያ ቅፆች እንዲሁም አግባብነት እስካላቸው ድረስ የጨረታ ማስከበሪያ ቅጾች፤

መ. ከዋናው የጨረታ ሰነድ ጋር መቅረብ ያለባቸው ተጨማሪ ኮፒዎች፤

ሠ. የውሉን አጠቃላይ እና ልዩ ሁኔታዎች፣

ረ. እንደአግባብነቱ ዕቃውን ለማቅረብ ወይም ሥራውን ለማጠናቀቅ ይወስዳል ተብሎ የሚገመተውን ጊዜ ጨምሮ ተፈላጊውን የዕቃና አገልግሎት ዝርዝር፤

1668

ሰ. ተጫራቹ በጨረታው ለመሳተፍ ብቃት ያለው መሆኑን ለማረጋገጥ የሚያቀርባቸውን መረጃዎች ዓይነት እንዲሁም የፋይናንስ አቋሙንና ሕጋዊ እና ወቅታዊ የንግድ ፈቃድ እንዲሁም የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር የተሰጠው መሆኑን ለማረጋገጥ ማቅረብ ያለትን መረጃ፤

ሸ. ጨረታው ፀንቶ የሚቆይበትን ጊዜ፤

ቀ. ጨረታውን ለመገምገም እና በጨረታው አሸናፊ የሆነውን ለማስታወቅ የሚያገለግሉ መስፈርቶችን እና ለእያንዳንዱ መስፈርት የተሰጠውን ነጥብ፤

በ. ግዥውን የሚፈጽመው አካል የጨረታው አሸናፊ ይፋ ከመደረጉ በፊት በማናቸውም ጊዜ ጨረታውን በከፊል ወይም በሙሉ የመሠረዝ መብት ያለው መሆኑን።

26. የጨረታ ሰነድ ስለማቅረብና ስለመቀበል

የጨረታ ሠነዶች ለጨረታው ሰነድ ዝግጅት እና ሠነዱን ለዕጩ ተወዳዳሪዎች ለማቅረብ ከወጣው ወጪ ባልበለጠ ዋጋ በተፋጠነ ሁኔታ እና በጨረታ ማስታወቂያው በተገለፀው አኳኋን ለዕጩ ተወዳዳሪዎች እንዲደርሱ መደረግ አለበት።

27. በጨረታ ሰነድ ላይ ስለሚደረግ ማሻሻያ

የጨረታ ሰነዶችን የሚለውጥ ማናቸውም ማሻሻያ በተሻሻለው ተጨማሪ የጨረታ ሰነድነት ሰነዶችን ለገዙ ሁሉ መላክ አለበት።

28. በጨረታ ማስከበሪያ

1. በዚህ አዋጅ በተለይ ካልተወሰነ በስተቀር ግዥ ፈፃሚ አካላት በሚያዘጋጁት የጨረታ ሰነድ ተጫራቾች ከጨረታ ሰነዶቻቸው ጋር በተቀማጭ ገንዘብ ወይም በጨረታ ዋስትና መልክ የጨረታ ማስከበሪያ የማቅረብ ግዴታ እንዳለባቸው መግለጽ ይኖርባቸዋል። የጨረታ ማስከበሪው መጠን ኃላፊነት በተሞላበት ሁኔታ በጨረታው የማይሳተፉበትን ለማስቀረት የሚያስችል ሆኖ ፤ ይህንን አዋጅ ለማስፈፀም በሚወጣ መመሪያ ከተወሰነው መጠን ያላነሰ መሆን አለበት።

2. የጨረታ ማስከበሪያው ፀንቶ በሚቆይበት ጊዜ ውስጥ ተጫራቹ ራሱን ከውድሩ ካገለለ ወይም አሸናፊው ተጫራች አሸናፊነቱ ከተገለፀለት በኋላ ውሉን ለመፈረም ፈቃደኛ ሆኖ ካልተገኘ ወይም እንዲያቀርብ የተጠየቀውን የውል ማስከበሪያ ካላቀረበ የጨረታ ማስከበሪያው አይመለስለትም።

29. የጨረታ ሰነድ ስለማቅረብና ስለመቀበል

1. የጨረታ ሰነድ በጽሑፍ ተዘጋጅቶና ተፈርሞበት በታሸገ ኤንቨሎፕ ውስጥ ሆኖ በጨረታ ማስታወቂያው ከተመለከተው የጊዜ ገደብ በፊት በተገለፀው ቦታ ገቢ መደረግ አለበት። ግዥ ፈፃሚው አካል በተጠየቀ ጊዜ የጨረታ ሰነዱ ገቢ የተደረገበትን ቀንና ሰዓት የሚያሳይ ደረሰኝ ለተጫራቹ መስጠት አለበት።

2. ለጨረታ ማቅረቢያ ከተወሰነው ጊዜ በኋላ የሚቀርብ የጨረታ ሰነድ ሳይከፈት ለተጫራቹ መመለስ አለበት።

30. ጨረታን ስለመክፈት

1. ግዥ ፈፃሚው አካል በጨረታ ሰነዱ የተመለከተው ለጨረታ ሰነድ ማቅረቢያ የተወሰነው የጊዜ ገደብ እንደተጠናቀቀ ወዲያውኑ የጨረታ ሰነድ ከማቅረቢያ የጊዜ ገደብ በፊት የተረከባቸውን የጨረታ ሰነዶች መክፈት አለበት።

2. ተጫራቾች ወይም ሕጋዊ ወኪሎቻቸው በጨረታ ሰነዱ መክፈቻ ሥነ-ሥርዓት ላይ እንዲገኙ መጋበዝ አለባቸው።

3. የተጫራቹ ስም እና በእያንዳንዱ ባለ ድምጽ መነበብ እና መመዘገብ ዝርዝር እንዲያገኙ መደረግ የጨረታ ሰነድ የቀረበው የመጫረቻ ዋጋ ድምር ከፍ እንዲሁም ተጫራቾች በጠየቁ ጊዜ የተመዘገበውን አለበት።

31. የጨረታ ሰነዶችን ስለመመርመር እና ስለመገምገም

1. ዝርዝሩ በደንብ የሚወሰን ሆኖ ጨረታውን ለመመርመርና ግምገማውን ለማከናወን የሚረዳ ሆኖ ሲገኝ ግዥ ፈፃሚው አካል ተጫራቾች ባቀረቡት የጨረታ ሰነድ ላይ ማብራሪያ እንዲሰጡ ሊጠይቅ ይችላል። ሆኖም የዋጋ ለውጥን ጨምሮ በጨረታው ሰነድ ላይ መሠረታዊ ለውጥ የሚያስከትል ሃሳብ ማቅረብ ወይም መፍቀድ አይቻልም።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከተው ቢኖርም ግዥ ፈፃሚው አካል በጨረታ ምርመራው ወቅት የተገኙ የሂሳብ ስህተቶችን ለማረም ይችላል። ግዥ ፈፃሚው አካል እነዚህን ማስተካከያዎች የጨረታ ሰነዱን ላቀረበው ተጫራች በአፋጣኝ መግለጽ አለበት።

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 4 የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ግዥ ፈፃሚው አካል ጨረታው የተሟላ ነው ብሎ ሊቀጥል የሚችለው በጨረታው ሰነድ የተመለከቱትን ተፈላጊ ሁኔታዎች ሙሉ በሙሉ የሚያሟላ ሆኖ ሲያገኘው ነው።

4. በጨረታው ሰነድ ከተዘረዘሩት ባሕሪያት ፤ የውል ቃሎች፣ ሁኔታዎች እና ሌሎች ተፈላጊ ነጥቦች ጋር በተወሰነ ደረጃ ልዩነት ቢኖረውም መሠረታዊ የሆነ ለውጥ እና ልዩነት እስከሌለው ድረስ ወይም የጨረታው ቁምነገር ሳይለወጥ ሊታረም የሚችል ጥቃቅን ስህተት ወይም ግድፈት ቢኖረውም ግዥ ፈፃሚው አካል ጨረታውን እንደተሟላ አድርጎ ሊቀበል ይችላል። ማናቸውም ልዩነት እስከተቻለ ድረስ በአሃዝ ተገልጾ በጨረታ ግምገማ እና ውድድር ወቅት ከግምት ውስጥ መግባት አለበት።

5. ማናቸውም ግዥ ፈፃሚ አካል ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን የማያሟሉ ተጫራቾችን ለውድድር እንዲቀርቡ መፍቀድ የለበትም፦

ሀ. ተጫራቹ ከዚህ በላይ በአንቀጽ 25 /ሰ/ የተጠቀሱትን መስፈርቶች ማሟላት የማይችል ሆኖ ሲገኝ፣

ለ. ተጫራቹ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 መሠረት የተደረገውን የሂሳብ ማስተካከያ የማይቀበል ሆኖ ሲገኝ፤

ሐ. የቀረበው የጨረታ መወዳደሪያ ሃሳብ ተፈላጊውን የማያሟላ ሆኖ ሲገኝ።

6. ግዥ ፈፃሚው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 በተደነገገው መሠረት አሸናፊውን ተጫራች ለመምረጥ በጨረታ ሰነዱ በተመለከተው ሥርዓት እና የግምገማ መስፈርት መሠረት ተፈላጊው ሁኔታዎችን ያሟሉ የጨረታ ሰነዶችን መገምገምና ማወዳደር አለበት። በጨረታ ሰነድ ያልተመለከተ የማወዳደሪያ መስፈርት በጥቅም ላይ ሊውል አይችልም።

7. በጨረታ አሸናፊ ሆኖ የሚመረጠው፦

ሀ. በጨረታ ግምገማ የቴክኒክ መመዘኛዎችን ማሟላቱ የተረጋገጠለትና አነስተኛ ዋጋ ያቀረበ ተጫራች ወይም

ለ. ግዥ ፈፃሚው አካል በጨረታው ሰነድ ውስጥ አሸናፊው ተጫራች የሚመረጥበትን መስፈርት የገለፀ ከሆነ በጨረታ ሰነዱ የሰፈረውን የጨረታውን ኢኮኖሚያዊ እሴት የሚወሰነውን መስፈርት መሠረት በማድረግ በሚካሄድ የቴክኒክ፣ የዋጋና የማቅረቢያ ጊዜ ጥምር ግምገማ የተሻለ ደረጃ ያገኘ ሲሆን ነው። ሆኖም በፊደል ተራ ቁጥር ለ የተጠቀሰው መስፈርት በተጨባጭ ሁኔታ ላይ የተመሠረተና በአጎዝ ሊቀየር የሚችል ሆኖ በግምገማው ሂደት አንፃራዊ ክብደት የሚሰጠው እና እስከተቻለ ድረስ በገንዘብ የሚገለጽ መሆን አለበት።

8. ግዥ ፈፃሚው አካል የጨረታ ሰነድ ምርመራና ግምገማውን ውጤት በአጭሩ የሚገልጽ የግምገማ ሪፖርት ማዘጋጀት አለበት።

32. በሚስጢር ስለሚያዙ አሠራሮች

1. ጨረታው ከተከፈተበት ጊዜ አንስቶ ከጨረታ ምርመራ ከማብራሪያ፣ ከግምገማ እና አሸናፊውን ተጫራች በሚመለከት ከቀረበው የውሳኔ ሃሳብ ጋር የተያያዙ መረጃዎች በምስጢርነት መጠበቅ ያለባቸው ሲሆን፤ አሸናፊው ተጫራች እስከሚገለጽበት ጊዜ ድረስ ለተጫራቾች ወይም ከሥራው ሂደት ጋር ግንኙነት ለሌላቸው ሰዎች መገለጽ የለባቸውም።

2. ጨረታው ከተከፈተበት ጊዜ አንስቶ ውሉ እስከሚፈረም ድረስ ማንኛውም ተጫራች በማናቸውም አኳኋን የጨረታውን ምርመራና ግምገማ ለማዛባት መሞከር የለበትም።
3. ጨረታው ከተከፈተበት ጊዜ ጀምሮ ውሉ እስከሚፈረም ድረስ ባለው ጊዜ ውስጥ ማናቸውም ዕጩ ተወዳዳሪ ከጨረታው ጋር በተያያዙ ጉዳዮች ከግዥ ፈፃሚው አካል ጋር ግንኙነት ማድረግ የሚችለው በጽሑፍ ብቻ ይሆናል።

33. በጨረታው አሸናፊ እንዲሆኑ ለማድረግ ተጫራቾች ያቀረቡትን የመወዳደሪያ ሃሳብ አሻሽለው እንዲያቀርቡ በቅድመ-ሁኔታነት መጠየቅ የማይቻል ስለመሆኑ

ማናቸውም ተጫራች በጨረታው ሰነድ ከተመለከተው ውጭ በጨረታው አሸናፊ ለመሆን ያቀረበውን የመጫረቻ ዋጋ እንዲለውጥ ወይም በሌላ አኳኋን ያቀረበውን የመወዳደሪያ ሃሳብ እንዲያሻሽል ወይም ይህንኑ ለመፈፀም ግዴታ እንዲገባ በቅድመ-ሁኔታነት ሊጠየቅ ወይም ሊገደድ አይችልም።

34. አሸናፊነትን ስለመግለጽና ውል ስለመፈራረም

1. ግዥ ፈፃሚ አካላት የመወዳደሪያ ሃሳቡ ፀንቶ የሚቆይበት ቀን ከማለፉ በፊት በጨረታው አሸናፊ ለሆነው ተጫራች አሸናፊነቱን መግለጽ አለባቸው። ለተሸናፊ ተጫራቾች የጨረታውን አሸናፊ ተጫራች የአሸናፊነት ምክንያት የሚገልጽ ማስታወቂያ ሊደርሳቸው ይገባል።
2. በግዥ ፈፃሚው አካል እና በአቅራቢው መካከል ውል ተመሥርቷል የሚባለው በሁለቱ ተዋዋይ ወገኖች ስምምነት የተደረሰባቸውን ጉዳዮች በሙሉ የሚይዘው የውል ሰነድ ሲፈረም ይሆናል።
3. ግዥ ፈፃሚው አካል ለተሸናፊዎቹ ተጫራቾች ተሸናፊነታቸውን የሚገልፀው ማስታወቂያ ከመድረሱ እና በዚህ አዋጅ አንቀጽ **43** የተመለከተው የጊዜ ገደብ ከማለፉ በፊት የግዥውን ውል መፈረም የለበትም።

35. የውል ማስከበሪያ

አቅራቢው በውሉ መሠረት ባለመፈፀሙ ምክንያት በግዥ ፈፃማው አካል ላይ ለሚደርሰው ጉዳት ማካካሻ የሚውል የውል ማስከበሪያ ለግዥ ፈፃሚው አካል መስጠት አለበት። የውል ማስከበሪያ የሚጠየቅባቸው የግዥ ዓይነቶች፣ የውል ማስከበሪያው ዓይነት መጠን ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

ምዕራፍ አምስት
ስለሌሎች የግዥ ዘይዎች

36. ውስን ጨረታ

የውስን ጨረታ ሥርዓቶች ከግልጽ ጨረታ ጋር ተመሳሳይ ሲሆኑ ውስን ጨረታ ከዚህ በታች የተመለከቱትን ልዩ አሠራሮች የሚከተል ይሆናል፦

1. የጨረታ ጥሪው በጨረታው ለመሳተፍ ፍላጐት ላላቸው በተወሰኑ ዕጩ ተወዳዳሪዎች ብቻ ይላካል። ተጫራቾች አድልዎበሌለበት ሁኔታ መመረጥ ያለባቸው ሲሆን የሚቻል እስከሆነ ድረስ ጥሪ የሚደረግላቸው ዕጩ ተወዳዳሪዎች ብዛት ውጤታማ የሆነ ውድድር እንዲኖር የሚያስችል መሆን አለበት፤
2. ግዥ ፈፃሚ አካላት በውስን ጨረታ ተሳታፊ እንዲሆኑ ጥሪ የሚደረግላቸውን ዕጩ ተወዳዳሪዎች የሚመርጡት ሕጋዊ የንግድ ፈቃድ ያላቸውንና የሚፈለገውን ግብር የከፈሉ ሆነው የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር ካላቸው መካከል ይሆናል። አመራረጡ ለነዚህ ዕጩ ተወዳዳሪዎች ፍትሃዊ የሆነ እድል የሚያስገኝ መሆን ይኖርበታል።
3. ከዚህ በላይ የተደነገገው ቢኖርም ዕጩ ተወዳዳሪዎች ጥሪ ቢደረግላቸው በጨረታው ለመሳተፍ የሚፈልጉ መሆኑን መግለጽ እንዲችሉ ግዥ ፈፃሚው መ/ቤት በዚህ አዋጅ አንቀጽ **23** ንዑስ አንቀጽ **1** በተደነገገው መሠረት ማስታወቂያ ለማውጣት ይችላል።
4. ግዥ ፈፃሚው አካል የግዥውን ሁኔታ መሠረት በማድረግ የጨረታ ማስከበሪያ ማቅረብ የሚስፈልግ መሆን ያለመሆኑን ይወስናል።

37. ከአንድ አቅራቢ ሰለሚፈፀም ግዥ

1. ግዥ ፈፃሚ አካላት በአንቀጽ **18/1/** በተደነገገው መሠረት ከአንድ አቅራቢ ግዥ ለመፈፀም ሲፈልግ ግዥውን መፈፀም ያስፈለገበትን ምክንያት እና የሚገዛውን ዕቃ ወይም አገልግሎት ጥራት፣ ብዛት ፣ የማቅረቢያ ጊዜና ሁኔታዎች የሚያብራራ መግለጫ ማዘጋጀትና ከአቅራቢው ጋር በግልጽ መደራደር አለባቸው። ድርድሩ ከተካሄደ በኋላ በአንቀጽ **18/1/** መሠረት ግዥ ለመፈፀም የሚደረሰው ስምምነት በሁለቱ ተዋዋይ ወገኖች በሚፈረም ውል መረጋገጥ አለበት።
2. በዚህ አዋጅ አንቀጽ **18/2/** በተደነገገው መሠረት ከአንድ አቅራቢ ለሚፈፀም ግዥ ተጨማሪ ውል መዋዋል አስፈላጊ አይደለም።

38. በመወዳደሪያ ሃሳብ መጠየቂያ መሠረት ስለሚፈፀም ግዥ

1. የመወዳደሪያ ሃሳብ መጠየቂያ ከሦስት ላላነሱ እና ከሰባት ላልበለጡ በግዥ ፈፃሚው አካል ለሚመረጡ ዕጩ ተወዳዳሪዎች መላክ ይኖርበታል። የምክር አገልግሎቱ የሚጠይቀው ወጪ በመመሪያው ከሚወሰነው የገንዘብ መጠን በላይ ከሆነ ዕጩ ተወዳዳሪዎች የሚመረጡት በውድድሩ ተሳታፊ ለመሆን የሚፈልጉት ሁሉ ሃሳባቸውን እንዲገልፁ ከተጠየቁ በኋላ ይሆናል።
2. የመወዳደሪያ ሃሳብ መጠየቂያ ቢያንስ የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ አለበት፦
   ሀ. የግዥ ፈፃሚውን አካል ሙሉ ስምና አድራሻ፣
   ለ. የሚፈለገውን አገልግሎት የሚያሳይ የማጣቀሻ ጽሑፍ፣
   ሐ. የጥቅም ግጭትን ሊያስከትል የሚችል የምክር አገልግሎት በሚሆንበት ጊዜ በዚህ ዓይነቱ ውድድር የሚቀርቡ ዕጩ ተወዳዳሪዎች ከምክር አገልግሎቱ በማስከተል ከምክር አገልግሎቱ ጋር በተያያዘ ከሚከናወኑ የዕቃ አቅርቦትና የግንባታ ሥራዎች ራሳቸውን ማግለል የሚገባቸው መሆኑን የሚገልጽ ማሳሰቢያ፣

   መ. የመወዳደሪያ ሃሳቦችን፣ መገምገሚያ መስፈርቶችን፣ ለዋጋና ለሌሎች መሥፈርቶች የሚሰጠውን ነጥብ፣ መስፈርቶቹ የመወዳደሪያ ሃሳብ በሚገመገምበት ወቅት ጥቅም ላይ የሚውሉበትን አኳኋን፣
   ሠ. የመወዳደሪያ ሃሳብ የሚቀርብበትን ቦታ@ጨረሻ ቀን።
3. ዕጩ ተወዳዳሪዎች የመወዳደሪያ ሃሳብ ለማዘጋጀት የሚያስችላቸው በቂ ጊዜ ሊሰጣቸው ይገባል።
4. ግዥ ፈፃሚው አካል አንደኛ ሆኖ ከተመረጠው ዕጩ ተወዳዳሪ ጋር በመወዳደሪያ ሃሳቡ ውስጥ የተመለከተውን የአገልግሎቱን ባሕሪ መጠን እና አደረጃጀት የሚመለከት ድርድር ማካሄድ ወይም ማሻሻያ እንዲደረግ መፍቀድ ይችላል።
5. ግዥውን የሚፈጽመው መ/ቤት በሸናፊነት ሊመርጥ የሚችለው በመወዳደሪያ ሃሳብ መጠየቂየ ሰነድ በተመለከተው የመገምገሚያ መስፈርት እና ሥርዓት መሠረት በሚካሄደው ግምገማ ያቀረበው የመወዳደሪያ ሃሳብ ይበልጥ ጠቃሚ ሆኖ የተገኘውን ተወዳዳሪ ነው።

39. በዋጋ ማቅረቢያ ስለሚካሄድ ግዥ ሥርዓት

1. ግዥ ፈፃሚ አካላት የዋጋ ማቅረቢያን ብዛት ካላቸው ዕጩ ተወዳዳሪዎች መጠየቅ አለባቸው። ስለሆነም የሚቻል እስከሆነ ድረስ ቢያንስ ሦስት አቅራቢዎች የዋጋ ማቅረቢያ እንዲሰጡ ሊጠየቁ ይገባል።
2. በዋጋ ማቅረቢያ ለሚፈፀም ግዥ ለዕጩ ተወዳዳሪዎች የሚላከው መጠየቂያ የሚቀርበውን ዕቃ ወይም አገልግሎት ጥራት፣ ብዛትና የማቅረቢያ ጊዜ እንዲሁም ሌሎች የግዥ ፈፃሚውን አካል ፍላጐቶች የሚይዝ መሆን አለበት።
3. ዕጩ ተወዳዳሪዎች የዋጋ ማቅረቢያውን ለማዘጋጀት የሚያስችል በቂ ጊዜ ሊሰጣቸው ይገባል።
4. ግዥ ፈፃሚው አካል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **2** የተዘረዘሩትን ተፈላጊ ሁኔታዎች ለሚያሟላ እና አነስተኛ ዋጋ ላቀረበ ተወዳዳሪ የግዥ ትዕዛዝ ይሰጣል። ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ ከቀረበው ዋጋ ባነሰ ሁኔታ የሚፈለገውን ዕቃ ማግኘት የሚቻል ከሆነ የመ/ቤቱ ኃላፊ በቀጥታ እንዲገዛ ሊወሰን ይችላል። በዚህ ሂደት ውስጥ በዋጋ ማቅረቢያ /ፕሮፎርማ/ ዋጋ ሞልቶ የተወዳደረ አቅራቢ ለዚሁ ዕቃ ዋጋ ቀንሶ በመሸጥ ሊደራደር አይችልም። የመ/ቤቱ ኃላፊ የገበያ ዋጋ የሚያጠናለትን ሠራተኛ ሊወስን ይችላል።
5. የግዥ ትዕዛዙ የደረሰው ተወዳዳሪ በትዕዛዙ መሠረት የሚፈጽም መሆኑን በጽሑፍ ማረጋገጥ አለበት።

40. የሁለተኛ ደረጃ ጨረታ

1. ጨረታው የሚከናወነው በሁለተኛ ደረጃ የጨረታ ዘዴ ሲሆን በጨረታው ሰነድ ተጫራቾች በመጀመያው ደረጃ ዋጋን ያልጨመረ የመወዳደሪያ ሃሳብ እንዲያቀርቡ ጥሪ ያደርጋል። በጨረታው ሰነድ አቅራቢዎች ከቴክኒክ ጋር ግንኙነት ያላቸውን መግለጫዎች፣ ጥራት ወይም የዕቃውን ወይም የአገልግሎቱን ሌሎች ባሕርያት እንዲሁም የአቀርቦቱን ውል ቃሎችና ሁኔታዎች እና አግባብነት እስካለው ድረስ የአቅራቢውን የሙያ እና የቴክኒክ ችሎታ እንዲገልፁ ሊጠየቁ ይችላል።
2. በሁለተኛው ደረጃ ጨረታ ዘዴ በሁለተኛው ደረጃ ላይ ጨረታውን ያወጣው ግዥ ፈፃሚ አካል የጨረታ ሃሳባቸው ውድቅ ያልተደረገባቸውን ተጫራቾች አንድ የተለየ ዝርዝር በሚመለከት ዋጋ እንዲያቀርቡ ይጋብዛል። ይህንን የተለየ ዝርዝር ሲያዘጋጅ መ/ቤቱ በመጀመሪያው የጨረታ ሰነድ ውስጥ ከተቀመጡት ማናቸውም የዕቃው ወይም የአገልግሎቱ የቴክኒክ ወይም የጥራት ባሕርያት እና ሰነዶቹን ለመገምገም እና ለማወዳደር እንዲሁም አሸናፊውን ለመምረጥ ከተቀመጡት መሥፈርቶች ውስጥ ማናቸውንም ለመሠረዝ ወይም ለማሻሻል ወይም ከዚህ አዋጅ ጋር የሚስማሙ አዳዲስ ባሕርያትንና መስፈርቶችን ለመጨመር ይችላል። እንደዚህ ያሉት ማናቸውም ሰረዛዎች ማሻሻያዎች ወይም ጭማሪዎች የመጨረሻ የመወዳደሪያ ሃሳብ እንዲቀርብ በሚተላለፍ ጥሪ ለተጫራቾች መገለጽ አለባቸው። የመጨረሻ የጨረታ መወዳደሪያ ሃሳብ ለማቅረብ ያልፈለገ ማናቸውም አቅራቢ የጨረታ ማስከበሪያው ውርስ ሳይደረግበት ከጨረታው ውድድር እራሱን ሊያገል ይችላል።
3. በሁለተኛ ደረጃ ጨረታ አሸናፊውን ተጫራች ለመወሰን ግመገማ እና ውድድር የሚያደርገው በዚህ አዋጅ አንቀጽ **25** በተደነገገው መሠረት ይሆናል።
4. ጨረታውን ያወጣው ግዥ ፈፃሚ አካል በጨረታው ግምገማ ከፍተኛ ውጤት ካገኘው አቅራቢ ጋር ከዋጋ በስተቀር በሌሎች ጉዳዮች ላይ ድርድር ሊያደርግ ይችላል።

ምዕራፍ ስድስት
ዓለም ዓቀፍ የግዥ ዘዴ

41. ዓለም ዓቀፍ የግዥ ዘዴ

1. ዓለም ዓቀፍ ግልጽ የጨረታ ዘዴ ጥቅም ላይ ሊውል የሚችለው የውጭ ኩባንያዎች በጨረታው ተሣታፊ እንዲሆኑ ካልተደረገ በግልጽ ጨረታው ውጤታማ የሆነ ውድድር ሊኖር እንደማይችል የታመነበት እና ግዥው ቢሮው በሚያወጣው መመሪያ ከተመለከተው የገንዘብ መጠን በላይ ሲሆን ነው።
2. ዓለም ዓቀፍ ግልጽ ጨረታ በምዕራፍ **4** የተጠቀሱትን እንዲሁም ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ሥርዓቶች መከተል አለበት፦
   ሀ. የጨረታ ማስታወቂያ እና የጨረታ ሰነዶች የዓለም ዓቀፍ ንግድ መገልገያ በሆነ ቋንቋ መዘጋጀት አለባቸው።
   ለ. የጨረታ ማስታወቂያው በተዘጋጀበት ቋንቋ በሚታተም በቂ ሥርጭት ባለው እና ዓለም ዓቀፍ ውድድርን በሚጋብዝ ጋዜጣ ላይ የጨረታ ማስታወቂያው መታተም አለበት።
   ሐ. የጨረታ ሰነድ የማቅረቢያ ጊዜው የጨረታው ማስታወቂያ ለዕጩ ተወዳዳሪዎች እንዲደርስ ለማድረግ እና ዕጩ ተወዳዳሪዎች የጨረታ መወዳደሪያ ሃሳባቸውን አዘጋጅተው ለማቅረብ የሚያስፈልጋቸውን በቂ ጊዜ የሚፈቅድ መሆን አለበት።
   መ. የዕቃና አገልግሎት ዝርዝር በዓለም ዓቀፍ ደረጃዎች ወይም በዓለም ዓቀፍ ንግድ በስፋት የሚሠራበትን ደረጃ መሠረት ያደረገ መሆን አለበት።

ሠ. ዕጩ ተወዳዳሪዎች የመጫረቻ ዋጋቸው እንዲሁም የሚያቀርቡበትን ማናቸውንም የዋስትና ሰነድ በኢትዮጵያ ብር ወይም በጨረታ ሰነዱ በተመለከተው እና በዓለም ዓቀፍ ንግድ በስፋት በሚሠራበት የገንዘብ ዓይነት እንዲያቀርቡ መፈቀድ አለበት።

ረ. አጠቃላይ እና ልዩ ልዩ የውል ቃሎችና ሁኔታዎች በዓለም ዓቀፍ ንግድ የሚሠራባቸው መሆን ይኖርባቸዋል።

42. ሌሎች ዓለም ዓቀፍ ሥርዓቶች

ከግልጽ ጨረታ ውጪ እንዲወሰን ጨረታ ወይም የመወዳደሪያ ሃሳብ መጠየቅና ባሉት የግዥ ዘዴዎች የውጭ አገር ኩባንያዎች እንዲሳተፉ ካልተደረገ ውጤታማ የሆነ ውድድር ሊኖር እንደማይችል ከታመነበት ከምዕራፍ አራት በተጨማሪ እስከተቻለ ድረስ የአንቀጽ **4** ንዑስ አንቀጽ **2** ድንጋጌዎች ተፈፃሚ እንዲሆኑ ይደረጋል።

1674

ምዕራፍ ሰባት

በመንግሥት ግዥ ላይ ለቢሮው ወይም ለግዥ ፈፃሚ አካላት ስለሚቀርብ አቤቱታ

43. ጠቅላላ

1. የዚህ ምዕራፍ ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ፤ ግዥውን በፈፀመው አካል የተከናወነው ወይም ሳይከናወን የቀረው ተግባር የዚህን አዋጅ፣ የማስፈፀም መመሪያውን ወይም እነዚህን መሠረት በማድረግ የተላለፉ ትዕዛዞችን ይጥሳል ብሎ የሚያምን ዕጩ ተወዳዳሪ በአስተዳደር አካላት ተጣርቶ ውሳኔ እንዲሰጥለት አቤቱታ ሊያቀርብ ይችላል።

2. ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ግን በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **1** በተደነገገው መሠረት አቤቱታ ሊቀርብባቸው አይችልም፦

ሀ. በምዕራፍ **3** በተደነገገው መሠረት የሚከናወን የግዥ ዘዴዎች ምርጫ፤

ለ. በአንቀጽ **14** መሠረት ጨረታን፤ የመወዳደሪያ ሃሳብን ወይም የዋጋ ማቅረቢያን ውድቅ ለማድረግ የሚሰጥ ውሣኔ።

3. ግዥ ፈፃሚ አካል በጨረታው አሸናፊ ከሆነው ተወዳዳሪ ጋር የግዥ ውል ከፈረመ በኋላ ውድድሩን ከዚህ ደረጃ እስከሚደርስ ድረስ በተከናወኑ ወይም ሳይከናወኑ በቀሩ ተግባራት ምክንያት የሚቀርቡ አቤቱታዎች በአስተዳደር አካላት ሊታዩ አይችሉም።

44. ለግዥ ፈፃሚው አካል የበላይ ኃላፊ ስለሚቀርብ አቤቱታ

1. በግዥ ፈፃሚው አካል በተከናወነ ወይም ሳይከናወን በቀረ ተግባር ምክንያት የሚቀርብ አቤቱታ በመጀመሪያ ደረጃ መቅረብ ያለበት ለግዥ ፈፃሚው አካል የበላይ ኃላፊ ይሆናል። ዕጩ ተወዳዳሪው አቤቱታውን ሊያቀርብ የሚችለው ለአቤቱታው መሠረት የሆነውን ውሳኔ ካወቀበት ወይም ማወቅ ከነበረበት ቀን ጀምሮ በ **5** /በአምስት/ የሥራ ቀናት ውስጥ ይሆናል።

2. አቤቱታው በሁለቱ ወገኖች መካከል በስምምነት ካልተፈታ በስተቀር የግዥ ፈፃሚው አካል የበላይ ኃላፊ የግዥውን አፈፃፀም ማገድ እና አቤቱታው ከቀረበበት ቀን አንስቶ በ **15** /በአስራ አምስት/ ቀን ጊዜ ውስጥ ውሳኔው የተሰጠበትን ምክንያት ወይም አቤቱታው ተቀባይነት ያገኘ ከሆነ የሚወሰደውን የማስተካከያ እርምጃ በመጥቀስ የጽሁፍ ውሳኔ መስጠት አለበት።

3. የግዥ ፈፃሚው አካል የበላይ ኃላፊ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ **2** በተወሰነው ጊዜ ውስጥ ውሳኔ ካልተሰጠ ወይም ተወዳዳሪው በግዥ ፈፃሚው አካል የበላይ ኃላፊ ውሳኔ ያልረካ እንደሆነ የግዥ ፈፃሚው አካል ውሣኔ ከተገለፀበት ቀን አንስቶ የሚቆጠር **5** /አምስት/ የሥራ ቀን ውስጥ ለቢሮው አቤቱታ ሊያቀርብ ይችላል።

45. ለቢሮው ስለሚቀርብ አቤቱታ

1. ቢሮው አቤቱታ ሲቀርብለት ወዲያውኑ አግባብ ላለው ግዥ ፈፃሚ አካል አቤቱታ የቀረበ መሆኑን የሚገልጽ ማስታወቂያ ይልካል። አቤቱታ የቀረበ መሆኑን የሚገልጽ ማስታወቂያ እንደተላከ ግዥ ፈፃሚው አካል ቢሮው በጉዳዩ ላይ ውሳኔ እስከሚሰጥ ድረስ ማናቸውንም ቀጣይ እንቅስቃሴ ወዲያውኑ ማቆም አለበት።

2. ቢሮው የዕጩ ተወዳዳሪውን አቤቱታ ውድቅ ካላደረገው በስተቀር፣ ግዥ ፈፃሚው አካል ሕጉን ያልጠበቀ ተግባር እንዳያከናውን እና ውሳኔ እንዳይሰጥ ሊያግድ ወይም ከሕግ ውጭ የሆነውን የግዥ

ስርዓት እንዳይከተል ሊያደርግ ወይም ግዥ ፈፃሚው አካል በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት ሥራውን እንዲያከናውን ትዕዛዝ ሊያስተላልፍ፣ አሸናፊውን ተጫራች ከመምረጥ ወይም ውል ከመፈረም ጋር ከተያያዙ ውሳኔዎች በስተቀር ግዥ ፈፃሚው አካል ሥራውን እንዲያከናውን ወይም ከሕግ ውጪ ያከናወነው ተግባር ወይም የሰጠው ውሳኔ በሙሉ ወይም በከፊል ቀሪ እንዲሆን ሊያደርግ ይችላል።

3. ቢሮው በአቤቱታው ላይ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት ስለአቤቱታው ለማወቅ ፍላጐት ላላቸው ዕጩ ተወዳዳሪዎች ማሳወቅና ከእነዚህ ተወዳዳሪዎች እና ከግዥ ፈፃሚው አካል የቀረበውን መረጃ እና መከራከሪያ መርምሮ ውሳኔ መስጠት አለበት።

4. ቢሮው አቤቱታው ከቀረበለት ቀን አንስቶ በአስራ አምስት ቀናት ውስጥ ለውሳኔው መሠረት የሆኑትን ምክንያቶች እና የተወሰዱትን መፍትሔ ርምጃዎች በመጥቀስ ውሣኔ መስጠት አለበት።

ምዕራፍ ስምንት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

46. ጥፋቶችና ቅጣቶች

1. ይህንን አዋጅ ለማስፈፀም በማናቸውም የመንግሥት መ/ቤት የተሾመ ወይም የተመደበ ሰው፦

ሀ. በሕግ መሠረት ሊከፈለው ከሚገባ በስተቀር የተመደበበትን ሥራ በማከናወኑ ማናቸውንም ክፍያ ከተቀበለ፣

ለ. የመንግሥት መ/ቤትን የግዥ አሠራር በማጭበርበር ወይም ሌላ ሰው እንዲያጭበረብር ሁኔታዎችን በማመቻቸት የተባበረ ወይም ያሴረ፣

ሐ. ሕጉን የጣሰ ወይም በሌላ ማንኛውም ሰው ሕጉ እንዲጣስ ሆን ብሎ የፈቀደ፣

መ. በፈቃደኝነት በማናቸውም መንገድ ሐሰተኛ ሰነድ ላይ የፈረመ ወይም የመዘገበ ወይም ሐሰተኛ የምስክር ወረቀት የሰጠ፣

ከብር **25000.00** /ሃያ አምስት ሺህ/ በማያንስና ከብር **35000.00** /ሰላሳ አምስት ሺህ/ በማይበልጥ የገንዘብ መቀጮና ከ **10** /አሥር/ ዓመት በማያንስና ከ **15** /አሥራ አምስት/ ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እሥራት ይቀጣል።

2. የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች ለማስፈፀም የተቀጠረ ማናቸውም የግዥ ባለሙያ በዚህ አዋጅ ይፋ እንዲሆን ከታዘዘው ዓይነት መረጃ በስተቀር፦

ሀ. ግዥውን በማስፈፀም ረገድ ባለው ሥልጣን ወይም ኃላፊነት ምክንያት ያወቀውን የሌላ ሰው ማናቸውንም መረጃ ለማናቸውም ሌላ ሰው ወይም የዚህ ሰው ወኪል ለሆነ ሰው አሳልፎ የሰጠ፣

ለ. በዚህ አዋጅ መሠረት ግዥን በማከናወን ረገድ ያለውን ሥልጣን ለማስፈፀም ወይም የሥራ ግዴታውን ለመወጣት እንዲያስችል ግዥውን በሚፈፀመው መ/ቤት ዘንድ የሚገኘውን ማናቸውንም መረጃ በፍርድ ቤት ትዕዛዝ ካልሆነ በስተቀር ለሦስተኛ ወገን አሳልፎ የሰጠ እንደሆነ፣

ሐ. ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከብር **10000.00** /አሥር ሺህ/ በማያንስ የገንዘብ መቀጫ እና ከ **2** /ሁለት/ ዓመት በማያንስ፣ ከ **5** /አምስት/ ዓመት በማይበልጥ እስራት ይቀጣል።

3. የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች በሥራ ላይ ለማዋል ግዥውን በሚፈጽመው መ/ቤት የተቀጠረ ሠራተኛ፦

ሀ. በቀጥታ ወይም ቀጥተኛ ባልሆነ መንገድ የገንዘብ ወይም ሌላ ዓይነት ክፍያ ወይም ስጦታ እንዲደረግለት የጠየቀ ወይም የተቀበለ ለክፍያው ወይም ለሥጦታው ተስፋ ወይም መያዣ የጠየቀ ወይም የተቀበለ፣ወይም

ለ. በግዥ ተግባር ላይ ማጭበርበር ወይም ከዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ጋር ወይም ከተሰጠው ኃላፊነት መልካም አፈፃፀም ጋር የሚቃረን ተግባር ለመፈፀም ማድረግ የሚገባውን ከማድረግ ለመታቀብ፣ ተገቢ ያልሆነን ነገር ለመፍቀድ፣ በግዥ ላይ የሚፈፀምን የማጭበርበር ተግባር ለመደበቅ፣ ወይም በሚስጥር ለመተግበር ውል የገባ ወይም በሚገባው ውል ውስጥ በዚህ ተግባር መተባበሩን የሚያሳይ ስምምነት የሰጠ እንደሆነ ጥፋተኛ መሆኑ በፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ከብር **50** ሺህ የማይበልጥ የገንዘብ መቀጫ እና ከ **10** ዓመት በማያንስ ከ **20** ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እሥራት ይቀጣል።

4. ማንኛውም ሰው በመንግሥት ግዥ ላይ ለተሾመ ወይም ለተመደበ ሰው፦

ሀ. የቀረበለትን ውሳኔ በመጠበቅ ላይ ያለውን ጉዳይ ወይም በሥራ ኃላፊነቱ ምክንያት ሊቀርብለት በሚችል ጉዳይ ላይ የሚሰጠውን ውሳኔ ወይም የሚወስደውን እርምጃ ለማዛባት ወይም፤

ሰ. በመንግሥት ግዥ ላይ የማጭበርበር ድርጊት እንዲፈፀም ወይም ድርጊቱ ይፈፀም ዘንድ እንዲረዳ ወይም እንዲተባበር ወይም ለድርጊቱ መፈፀም ሁኔታዎችን ለማመቻቸት እንዲስማማ፣ እንዲመሳጠር ወይም እንዲፈቀድ ለማድረግ በማሰብ ጉቦ ለመስጠት ቃል ከገባለት፣ ከቀረበለት ወይም ከሰጠው ጥፋተኛ ሆኖ መገኘቱ ሲረጋገጥ ከብር **50** ሺህ ያላነሰ የገንዘብ መቀጫ እና ከ **10** ዓመት የማያንስ እና ከ **20** ዓመት በማይበልጥ ጽኑ እሥራት ይቀጣል።

47. ስለግልግል

በግዢ ፈፃሚውና በአቅራቢው መካከል አለመግባባት የተፈጠረ እንደሆነ በቅድሚያ ጉዳዩ የሚታየው ሁለቱ ወገኖች በሚመርጧቸው ገለጋዮች አማካኝነት ይሆናል።

48. መመሪያ የማውጣት ስልጣን

ቢሮው የዚህን አዋጅ ዓላማዎች ከግብ ለማድረስ እና የአዋጁን ድንጋጌዎች ተግባራዊ ለማድረግ የሚረዱ የማስፈፀሚያ መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

49. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

ይህ አዋጅ ከመውጣቱ በፊት በሂደት ላይ ያሉና ውል የተያዘባቸው ግዥዎች በሥራ ላይ ባለው የክልሉ ግዥ መመሪያ መሠረት ፍፃሜ ያገኛሉ።

50. ተፈፃሚነት የማይኖራቸው ሕጎች

ይህንን አዋጅ የሚቃረን ማናቸውም ሕግ፣ ደንብ፣ መመሪያ ወይም የአሠራር ልምድ በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈፃሚነት አይኖረውም።

51. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በክልሉ መንግሥት ዝክረ ሕግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

ባሕር ዳር
ሰኔ 8 ቀን 1998 ዓ.ም

አያሌው ጐበዜ
የአማራ ብሔራዊ ክልል ፕሬዚዳንት

11th Year No 20

11th Year

Proclamation No. 135/2006

The Amhara National Regional State public Procurement Procedure Determining Proclamation

A Proclamation Issued to Determine Public Procurement Procedure of the Amhara National Regional State.

WHEREAS, the economic and efficient use of public funds is essential in order that the Regional Government properly discharge its responsibility;

WHEREAS, Procurement of goods, works and services constitute a major share of public expenditure;

WHEREAS, public procurement must be carried out in a manner which is not only economic and efficient but also fair, transparent and non-discriminatory;

WHEREAS, public procurement may also be instrumental to the expansion of economic development activities of the Region;

NOW, THEREFORE, in accordance with sub-article 3/1/ of Article 49 of the Revised constitution of the Amhara National Region, the following is proclaimed.

PART ONE
GENERAL /PROVISIONS/

1. *Short Title*

   This proclamation may be cited as "Public Procurement procedure Determining Proclamation No. 135/2006."

2. *Definitions*

   In this proclamation, unless the context requires otherwise:

   1) ***"Goods" means raw material, product, equipment and commodities in solid, liquid or gaseous form, and electricity as well as installation, transport, maintenance and other similar services related to the supply of goods whose value do not exceed that of the goods themselves.***
   2) ***"Service procurement" means any procurement other than goods, construction works and consultancy services.***
   3) ***"Construction works" means works associated with construction, reconstruction, demolition, repair, renovation of a building, road,. Or infrastructure works as well as services incidental to works, if the value of those services do not exceed that of the works themselves and include contracts of transfer construction, ownership and operating the work.***
   4) ***"Consultancy Services" means a service of intellectual nature provided by consultants using their professional skills through undertaking activities of study, design,***

organizing various projects and offering advice as well as trainings to clients.

5) "Procurement" means obtaining construction works and services though purchasing, renting, or pursuant to any other similar contractual means.

6) "Procuring entity" means public body, which is partly or wholly financed by the Regional Government budget, education institutions or any other body having similar status.

7) "Public Funds" means and monetary resources appropriated to procuring entities or internal revenue of procuring entities from the Regional Government treasury or subsidy which the Federal Government grants to the Regional Government or from foreign aid and loan.

8) "Public procurement" means procurement by procuring entities using public funds.

9) "Supplier" means a physical or juridical person who enters in to contract with a procuring entity to supply goods or services or to undertake construction works.

10) "Candidate" means a physical or juridical person invited to take part in public procurement or seeking to be so invited.

11) "Bidder" means a physical or juridical person submitting a bid.

12) 'Bid Documents" means documents prepared by the procuring entity to bidders as a basis for preparing their bids.

13) "Procurement Directive" means a directive to be issued by the Bureau pursuant to this proclamation.

14) "Bureau and Bureau Head" means Bureau of Finance and Economic Development and Head of same Bureau respectively.

15) "Person" means natural or juridical person.

3. Scope of Application

1) This proclamation shall be applicable on the procurement carried out by offices which are in the Region and fully as well as partially financed by the Regional Government budget.

2) Notwithstanding sub-Article 1 of this Article, the Bureau, in consultation with Heads of the relevant public bodies, may in the interest of security affairs decide to use various procedures, in which case the Bureaus shall issue a directive to implements to be carried out economically and efficiently.

4. *International Obligations*

1) To extent that this proclamation is inconsistent with an obligation of the Regional Government under or arising out of an agreement with one or more other states or with international organizations, the provisions of that agreement shall be applicable thereon.

2) Where an agreement referred to in sub-Article 1 of this Article contains a preference or preferences in favor of national and resident bidders, a procuring entity shall ensure that the applicable preference or preferences are clearly stated in the bidding documents.

5. *Centralizing the execution of procurement*

If more than one procuring entity needs the same kind of goods, works or services, the Bureau may allow one entity of government offices to procure such items in coordination on behalf of other entities or to enter into frame work agreements based on aggregate purchase.

6. *Public accessibility of legal Documents*

This proclamation and procurement directives to be issued by the Bureau pursuant to this proclamation shall be made accessible to the public and systematically maintained for use

7. *Responsibility and accountability.*

1) Procuring entities having overall responsibility for the procurement process, and contract implementation shall have the following duties in particular;

a. Establish a procurement unit staffed at an appropriate level and tender committee;

b. Appoint member of tender committee;

c. Advertise bid invitations and notify winning bidders;

d. Ensure the availability of adequate budget for procurement activity before notifying bid winners and signing a contract;

e. Sign contracts for procurement activities;

f. Investigate complaints by bidders and render decisions thereon;

g. Submit a copy of any complaints, investigation finding and reports of the findings and decisions to the Bureau;

h. Ensure that the implementation of the awarded contract is in accordance with the terms and conditions of the award;

i. Employ and manage third parties who cause the execution of procurement activities as deemed necessary.

1679

2) ***Procuring entities and Persons employed appointed to manage public procurement are responsible and accountable for actions taken pursuant to this proclamation and to directives to be issued by the Bureau.***

CHAPTER TWO
BASIC PROCUREMENT PROVISIONS

8. Procurement Document

1) ***Procuring entities must maintain record and documents regarding their public procurement for a period of ten years from the date of concluding any procurement proceeding which for each proceeding shall include;***
   a. ***A brief description of goods, construction works or services to be procured;***
   b. ***The invitation to bid;***
   c. ***The name and addresses of suppliers that submitted bids proposals or quotations or the name and address of the winning bidders;***
   d. ***The evaluation criteria stipulated and applied and a summary of the evaluation and comparison of bids, proposals and quotations received;***
   e. ***Information of any decision to suspend or cancel proceedings after having been initiated; and***
   f. ***The grounds for using a procurement procedure other than open bidding where found appropriate.***

2) ***The record concerning any proceeding shall on request, and once the proceedings have resulted in a contract or have otherwise been terminated, be made available to candidates who participated in the proceedings, However, expect when order to do so by a competent court and subject to the conditions of such an order, the procuring entity shall not disclose.***
   a. ***Information requested if its disclosure would be contrary to law, would impede law enforcement, would not be in the public interest, would prejudice legitimate commercial interest of the parties or would inhibit fair competition;***
   b. ***Information relation to the examination and evaluation of bids proposals or quotations and the actual content of bids, proposal or quotations other than in the summary form referred to in sub article 1(d).***

9. Impartiality

Without prejudice to Article 10 of this proclamation, candidates shall not be excluded from participation public procurement on the basis of nationality, race or any other criterion not having to do with their qualifications.

10. Preference

1) ***A preference margin of:***
   a. ***Up to 15% for goods produced in Ethiopia: and***

b. Up to 7.5% for construction works carried out by Ethiopian nationals; shall be granted in the evaluation process.

2) For the purpose of sub Article 1 of this Article, any good to which more than 20% or the value added occurs in Ethiopia shall be defined as one which is produced in Ethiopia.

3) There shall be made a preference with a view to encouraging micro and shall trade and industry institutions with regard to procurement execution. Particular shall be determined by a directive to be issued by the Bureau.

11. Form of communications

1) Communications between government offices and candidates shall be in writing. Communications in any other from shall be referred to and confirmed in writing.

2) Subject to necessary safeguards with regard to authenticity and confidentiality, and when technical conditions so permit, the Bureau may determine the extent by the communication by electronic means may be used in addition to or instead of writing.

12. Qualification of candidates

1) In order to participate in public procurement candidates must quality by meeting the following criteria and such other criteria, as the procuring entity considers appropriate under the circumstance;

a. That they have readiness with the necessary professional and technical qualifications and competence, financial resources, equipment and other physical facilities, managerial capability experience in the procurement object, reputation, and the personnel to perform the contract;

b. That they have the legal capacity to enter into the contract;

c. That they are not insolvent, in receivership, bankrupt or being wound up, their business activities have not been suspended, or they are not subject to legal proceedings or they do not enter in to disputes due to a s such grounds;

d. That they have fulfill their obligations to pay taxes according to the Regional state tax laws; and

e. That they have registered as tax payers and possessed tax payer's identification number.

2) The procuring entity may require candidates to provide such appropriate documents and other data as it may

deem useful to satisfy itself that the candidates are qualified in accordance with the criteria referred to in sub article 1 of this Article.

3) ***Any requirement established pursuant to sub Article 1 of this Article shall be set forth in the bid documents or other documents for solicitation of proposals, and shall apply equally to all candidates.***
4) ***The procuring entity shall evaluate the qualifications of candidates based on the presented documents and the evaluating criteria set forth as submitted to it pursuant to sub articles 1 and 2 or this Article.***
5) ***The procuring entity may disqualify a candidate who submits a document containing false information or the presented document for the purpose of qualification is significantly erroneous, or the document is confirmed at any time that it is incomplete.***

13.Good and Services Specification

1) ***Procuring entities shall prepare technical specifications and descriptions laying down the characteristics of the goods, construction works or services to be procured for the purpose of giving a correct and complete description of the object of procurement, or for the purpose of creating conditions of fair and open competition between all candidates.***
2) ***Technical specifications shall clearly describe the procuring entity's requirements with respect to quality, performance, safety and dimensions, symbols, terminology, packing, marking and labeling or the processes and method for production and requirements relating to conformity assessment procedures.***
3) ***Technical specification prepared by procuring entities shall, where appropriate;***
    a. ***Be in terms of performance rather than design or descriptive characteristics; and***
    b. ***Be based on national standards, where such exist, or otherwise on internationally recognized standard or construction codes.***
4) ***There shall be no requirement or reference in the technical specifications to a particular trademark or name, patent, design or type, specific original, producer or service provider unless there is no sufficiently precise or intelligible way of describing the procurement requirements.***

14.Rejection of Bids, proposals and Quotations

1) ***The procuring entities may reject bids, proposals for good and services and quotations at any time prior to their acceptance.***

2) ***Procuring entities shall upon request communicate to candidates the grounds for rejecting all bids, proposal and quotations as referred in sub Article 1 of hereinabove.***
3) ***Notwithstanding the provisions of sub-Article 2 of this article, procuring entities shall not be obliged to justify those grounds.***
4) ***The procuring entities shall not incur any liability due to rejecting bids, proposals and quotations pursuant to sub Article 1 herein above.***

15.Inducements from Candidates

The procuring entity shall reject, upon real confirmation, a bid proposal or quotation if the candidate that submitted if gives or promises to give directly or indirectly to any office of employee of the procuring entity or other government authority a guaranty in any form, an employment or any other thing or service of value, as inducement with respect to an act or decision of, or produce followed by the procuring entity in connection with the procurement proceedings.

CHAPTER THREE
SELECTING PROCUREMENT METHODS

16. Procurement Methods

1) ***Except as otherwise provided in this proclamation, the procuring entities shall used open bidding as the preferred procedure of procurement.***
2) ***Procuring entities may use other procurement methods other than open bidding only under circumstances indicated from Articles 17-21 in this proclamation.***
3) ***Exceptionally and when justified on sound economic grounds, the Bureau may permit the use of other methods of procurement other than open bidding in situations not foreseen in Article 17-21.***
4) ***Procuring entities shall prepare there procurement in a rational manner.***

17. Conditions for use Restricted Tendering

1) ***Procuring entities may engage in procurement only when the conditions indicated herein under are fulfilled;***
   a. ***The goods, construction works or services, by reason of the high complex or specialized nature, are available only from a limited number of suppliers; or*** *1682*
   b. ***The time and cost required to examine and evaluate a large number of bids would be disproportionate to the value of the goods, construction works or services to be procured.***

18.Conditions for use of Direct Procurement

1) The procuring entities may use direct procurement in accordance with Article 37 if this method is not restored to with a view to avoiding possible competition or in a manner which would constitute a means of discrimination among candidates.
   a. When in absence of competition for technical reasons the goods, construction works or services can be supplied or provided only by one candidate;
   b. When confirmed by the Bureau that there are no sufficient suppliers and near-by better towns in Woredas which are relatively backward in their development status;
   c. Without prejudice to limits defined in the procurement directives issued subsequent to this proclamation, for additional deliveries of goods by the original supplier which are intended either as parts replacement for existing supplies, services or installations or as the extension of existing supplies, services or installations where a change of supplier would compel the procuring entity to procure equipment or services not meeting requirements of interchangeability with already existing equipment or services;
   d. With prejudice to limits defined in the implementation directives, when additional construction works which were not included in the initial contract have through unforeseeable circumstances become necessary sine the separation of the additional works from the initial contract would be difficult for technical or economic reasons;
   e. Without prejudice to limits defined in the implementation directives, for new works consisting of the repetition of similar works which conform to a basic project of which an initial contract was awarded on the basis of open or restricted bidding;
   f. Without prejudice to limits defined in the implementation directives, for continuation of consultant services, where the original contract has been satisfactorily performed and the continuation is likely to lead to gains in economy and efficiency;
   g. the head of the procuring entity has determined that the need is one of the pressing emergency in which delay would create serious problems and therefore injurious to the performance of that procuring entity;

h. For purchase of goods made under exceptionally advantageous conditions which only arise in the very short term.

2) The provision of sub-Article 1 of this article shall be in use for the purchase of goods from enterprises which are not involved in as suppliers on permanent basis, and it does not include procurements that are usually executed from permanent suppliers.

3) The procuring entities may also use direct procurement when the contract price does not exceed an amount stated in the procurement directives to be issued pursuant to this proclamation.

1683

19. Conditions for use of Request for proposals

The Procuring entities may engage in procurement by means of request for proposals in accordance with Article 38 of this proclamation when the price share of consultancy services represents 50% and above from the total price of one procurement contract.

20. conditions for use of request for Quotations

The procuring entities may engage in procurement by means of request for quotations in accordance with Article 39 of this proclamation for the purchase of readily available goods or for the procurement of construction works or services for which there is an established market, so long as the estimated value of the contract does not exceed an amount of money stated in the implementation directives to be issued by the Bureau.

21. Conditions for use of Two stage Bidding

Procuring entities may engage in procurement by means of two-stage bidding in accordance with article 40 of this proclamation when the following conditions are fulfilled:

1) When it is not feasible for the procuring entity to formulate detailed specifications for the goods or services or in the case of services to identify their characteristics and, in order to obtain the most satisfactory solution to its procurement need;

a. Where it is necessary to implement bids, proposals of goods and services or quotations;

b. Where it is necessary to negotiate with suppliers or contractors because of the character and nature of procured goods and services;

2) When the procuring entity seeks to enter into a contract for the purpose of research, experiment, study and development except where the contract includes the

production of goods in quantities sufficient to establish their commercial viability or to recover research and developments costs;

3) ***When bid proceedings have been engaged in but no bids where submitted or all bids where rejected by the procuring entity, and when, in judgment of the procuring entity, engaging in new bid proceedings would be unlikely to result in a procurement contract.***

22.Execution of Contract procurement

The Bureau may issue a directive for conditions allowing contract procurement concerning the purchase of goods and services.

CHAPTER FOUR
OPEN TENDERING

23.Bid Notice

1) ***Invitation to bid shall be advertised in at least one national news paper, and if possible the bid shall also be noticed in radio and television.***
2) ***The time allowed for candidates to submit bids shall not be less than a minimum number of days to be stated in a directive to be issued for the implementation of this proclamation.***
3) ***The Bureau may issue a specific directive to encourage local procurement in areas where there is no means of communication.***

24.Invitation to Bid

The invitation to bid shall, at least, consist of the following;

1) ***A full name and address of the procuring entity;***
2) ***A brief description of the goods, construction works and services to be obtained, including desired time limit for delivery or completion;***
3) ***Preconditions to be fulfilled for obtaining the bid documents and the place where such documents are available;***
4) ***The place and deadline for submission of bid proposals;***
5) ***The place and time for opening of bids, along with an announcement that bidders or representatives are allowed to attend the opening bids, and if the attendants are, however, not present by their own reason, the bids shall not be deterred from opening;***
6) ***The right of the procuring entity shall be reserved to reject the bids partially or fully.***

25.Bid Documents

The bid document shall contain sufficient information to enable competition among the bids to take place on the basis of complete, neutral and objective terms. In particular, bid documents must include;

- ***a) Necessary instructions for the preparation and submission of dids;***
- ***b) Information on the final date for receipt of bids, the address to which bids must be sent, the date, hour and place of opening as well as an announcement that bidders or their representatives are allowed to attend the opening;***
- ***c) Forms of bid proposals and, where applicable, forms of bid security to be provided;***
- ***d) Additional copies to be submitted with the original bid;***
- ***e) General and special conditions of the contract;***
- ***f) Specification of the required goods and services, including time limit assumed for delivery of goods or completion of the work, as appropriate;***
- ***g) Type of evidences, financial stand as well as legal and current trade license to be provided by the bidder to demonstrate it qualification to involve in the bid, and an evidence to ensure that the bidder is given tax payer's identification number;***
- ***h) The period during which the bid must remain valid;***
- ***i) The criteria and the points given to each criterion for evaluation of bids and award of the contract;***
- ***j) A reservation to the effect that the procuring entity may reject the bids partially or completely.***

26.Provision of bid Documents

Bid documents shall be made available to candidates in an expeditious manner at a price not exceeding the cost of reproduction and delivery to candidates and otherwise in the manner specified in the invitation to bid.

27. Modification to Bid Documents

Any amendment on bid documents shall be communicated to all candidates who have purchased the bid documents.

28. Bid Security

1) Unless otherwise provided in the this proclamation, the procuring entities shall include in the bid documents a condition that bids must be accompanied by security in the form of a deposit or bid guarantee. The amount of such security shall be sufficient to discourage irresponsible bidders and shall remain not les than within limits stated in a directive to be issued for the implementation of this proclamation.

2) Any bid security shall not be given back to the bidder if he withdraws his bid within the validity period thereof or, in the case of a successful bidder, if the bidder repudiates

the contract or fails to furnish performance security, if so required.

29.Submission and receipt of bids

1) ***Bids shall be submitted in writing, signed and in a sealed envelop, to the place and before the deadline stated in the invitation to bid. The procuring entity shall, upon request, give a receipt to the bidder indicating the time and date on which the bid document is submitted.***
2) ***A bid document received after the deadline for submission shall be returned unopened to the bidder.***

30.Opening of Bids

1) ***At the time stipulated in the bid documents for opening of bids, which should follow immediately after the deadline for submission of bids, the procuring entity shall open all bids received before the deadline.***
2) ***Bidders or their authorized representatives shall be allowed to attend the opening of bids.***
3) ***The name of the bidder and the total amount of each bid shall be read out aloud and recorded, and a copy of the record shall be made available to any bidder on request.***

31.Examination and evaluation of Bids

1) ***As particulars shall be determined by a regulation, the procuring entity may ask bidders for clarification of their bids in order to assist in the examination and evaluation of bids. No change in the substance of the bid, including changes in price, shall be sought, offered or permitted.***
2) ***Notwithstanding sub-Article 1 of this Article, the procuring entity shall correct purely arithmetical errors that are discovered during the examination of bids. The procuring entity shall give prompt notice of any such correction to the bidder that submitted the bid.***
3) ***Without prejudice to sub-Article 4 of this Article, the procuring entity may regard a bid as responsive only if it conforms to all requirements set forth in the bid documents.***
4) ***The procuring entity may regard a bid as responsive even if it contains minor deviations that do not materially alter or depart from the characteristics, terms, conditions and other requirements set forth in bid documents or if it contains errors or oversights that are capable of being corrected without touching on the substance of the bid. Any such deviations shall be quantified to. the extent possible, and appropriately taken account of in the evaluation and comparison of bids/***

5) *Any procuring entity shall not allow bidders that do not fulfill the criteria specified herein below for competition.*
   a. *Where the bidder has failed to fulfill the criteria stated in Article 25/g/ herein above;*
   b. *Where the bidder does not accept a correction of an arithmetical error made pursuant to sub Article 2 of this Article;*
   c. *Where the submitted bid competition proposal has filed to fulfill that is required.*

6) *The procuring entity shall evaluate and compare the bids that have been held responsive in order to ascertain the successful bid, as defined in sub Article 7 of this Article in accordance with the procedure and criteria set forth in the bid documents. No criterion shall be used that has not been set forth in the bid documents.*

7) *The successful bid shall be;*
   a. *The bid which is confirmed to fulfill the technical criteria in bid evaluation and with the lowest evaluated price; or*
   b. *If the procuring entity has so stipulated the criteria for selecting the winning bidder, the bidder who deserves better rank under integrated evaluation of technical, price and submitting time of the bids on the basis of factors affecting the economic value of the bid which have been specified in the bid documents, which factors shall, to the extent practicable, be objective and quantifiable, and shall be given a relative weight in the evaluation procedure or be expressed in monetary terms wherever practicable.*

8) *The procuring entity shall prepare an evaluation report, containing a summary of the examination and evaluation of bids.*

1686

32. Process to be Confidential

1) *After the opening of bids, information relating to the examination, clarification and evaluation of bids and recommendations for award must not be disclosed to bidders or other persons not officially concerned with this process until the award of the contract is announced.*
2) *Following opening of bids, and until the contract is awarded, no bidder shall try in any way to influence the examination and evaluation of the bids.*
3) *From the time the bid is opened and until time of contract award if any bidder wishes to contact the procuring entity on any matter relating to the bid, it shall do so only in writing.*

33. *Bidders not be Requested to modify their Bids as a Condition for award*

Any bidder shall not be requested or required, as a condition for award, to undertake responsibilities not stipulated in the bid documents, to change its price or otherwise to modify its bid.

34. *Notification of award and signing of contract*

1) ***Prior to the expiry of the period of bid validity, the procuring entity shall notify the successful bidder that its bid has been accepted. The unsuccessful bidders shall be informed who the successful bidder is and why he was won the bid.***
2) ***The existence of a contract shall be confirmed through the signature of a contract document incorporating all agreement between the parties.***
3) ***The contract shall not be signed by the procuring entity prior to the receipt of the notice by the unsuccessful bidders and before the period specified under Article 43 of this proclamation has lapsed.***

35. *Contract Security*

As supplier shall provide the procuring entity with a contract security to make good on any default by the supplier under the contract. The type of procurement for which contract security is required and the type and amount of contract security shall be determined by a directive to be issued by the Bureau.

CHAPTER FIVE
OTHER PROCUREMENT METHODS

36. *Restricted Tendering procedure*

When restricted tendering procedures are the same as those applied in open tendering, the restricted tendering shall follow the special procedures indicated herein under;

1) ***The invitation to bid is addressed to a limited number of qualified candidates which have declared an interest in submitting bids. The selection should be made in a non discriminatory manner, and the number of candidates invited should be, if possible, sufficient to ensure effective competition;***
2) ***The procuring entities shall select candidates from among those who have legal trade license, have paid the required tax and have tax payer's identification number to be invited to restricted tendering. The election shall allow equitable opportunities for the candidates.***

1687

3) Notwithstanding the provision herein above, the procuring entity may advertise the opportunity to bid in the manner provided for under sub-Article 1 of Article 23 of this proclamation, inviting candidates to submit expressions of interest in being invited to bid.
4) The procuring entity may decide, depending on the circumstances, if bid security will have to be submitted or not.

37. Direct procurement procedure

1) When the procuring entity engages in direct procurement according to Article 18(1), it shall prepare a description of its need and any special requirements as to quality, quantity, terms and time of delivery, and shall be free to negotiate with the sole candidate. Any agreement reached to conduct the procurement according to Article 18(1) shall be confirmed by a contract signed by both parties.
2) Direct procurement according to Article 18(2) of this proclamation shall not require entering in additional contract.

38. Procurement with Request for Proposals Procedure

1) Requests for proposals shall be addressed to not less than three, not more than seven candidates selected by the procuring entity. The selection of candidates for consultancy services above a threshold to be determined by a directive shall be made after inviting candidates to submit expression of interest in being invited to bid.
2) A request for proposal shall contain at least the following information:
    a. The full name and address of the procuring entity;
    b. Description of the services required, normally through terms of reference;
    c. In the case of consultancy assignments which may involve potential conflicts of interest, a reminder that candidates for such assignments must exclude themselves from procurement of goods and works which may follow as a result of or in connection with the consultancy agreement;
    d. The criteria for evaluating the proposals, the relative weight to be given to price and other criteria, and manner in which they shall be applied in the evaluation of proposals.
    e. Place and deadline for the submission of proposals.
3) Candidates shall be given adequate time in which to prepare their proposals.
4) The procuring entity may negotiate with the first ranked candidate with respect to the nature, volume and

organization of the services included in their proposals and may seek or permit revision thereof.

5) ***Any award by the procuring entity shall be made to the candidate whose proposal is most advantageous, determined in accordance with the criteria and procedures for evaluating proposals set forth in the request for proposals.***

39.Request for Quotations procedure

1) ***The procuring entity shall request quotations from as many candidates as practicable, but from at least three, if possible.***
2) ***The request shall contain a clear statement of the requirements of the procuring entity as to quality, quantity, terms and time of delivery of goods or services to be supplied as well as other special requirements.***
3) ***Candidates shall be given adequate time in which to prepare their quotations.***
4) ***A purchase order shall be placed with the candidate who meets the requirements of the procuring entity stipulated in sub Article 2 of this Article. With out prejudice to this, Head of the procuring entity may decide direct procurement where it is possible to get the required good with the lowest price when compared with the quoted price. A supplier who has competed by providing quotations /Performa/ in such a process shall not negotiate to sell such goods by reducing price. The Head of the procuring entity may assign an employee who studies market price.***
5) ***A candidate who has received an order of purchase shall ensure in writing that he will perform pursuant to the order.***

40.Two-stage Bidding

1) ***The solicitations documents shall can upon suppliers to submit, in the first stage of the two – stage bidding proceedings, initial tenders containing their proposals without a tender price. The solicitation documents may solicit proposals relating to the technical, quality or other characteristics of the goods, works or services as well as to contractual terms and conditions of supply and where relevant the professional and technical competence and qualifications of the suppliers.***
2) ***In the second stage of the two-stage tendering proceedings, procuring entities shall invite supplier whose bids have not been rejected to submit final tenders with parties with respect to a single set of specifications. In formulating those specifications, procuring entities***

may delete or modify any aspect originally set forth in the solicitation documents of the technical or quality characteristics of the goods, works or services to be procured and any criterion originally set forth in those documents for evaluating and comparing bids and for ascertaining the successful bids and may add new characteristics or criteria that conform with this proclamation. Any such deletion, modification or addition shall be communicated to suppliers in the invitation to submit final bids. A supplier not wishing to submit a final bid may withdraw from the bid proceedings without forfeiting any bid security that the supplier may have been required to provide.

3) The final bids shall be evaluated and compared in order to ascertain the successful bidder pursuant to Article 25 of this proclamation.

4) The procuring entity may engage in negotiation with the first ranking bidder concerning any aspect of its bid, except price.

CHAPTER SIX
INTERNATIONAL PROCUREMENT METHOD

41. Open International Bidding

1) Open international bidding shall be used whenever in open bidding an effective competition can not be obtained unless foreign firm are invited to bid and for procurements above a threshold to be determined by a directive to be issued by the Bureau.

2) Open international bidding shall observe the provisions of chapter 4 as well as the following procedures;

a. The invitation to bid and the bid documents shall be prepared in a language generally used in international trade.

b. The invitation to bid shall be publicized in a newspaper using the same foreign language as the invitation and being of sufficient circulation and attract foreign competition.

c. The time allowed for submission of bids shall be sufficient for the invitation to reach candidates and for enabling them to prepare and submit bids.

d. Specifications of goods and services shall be based on international standards or standards widely used in international trade.

e. Candidates shall be permitted to express their bids as well as any security documents to be presented by them in Ethiopian Birr or in a currency widely use in international trade and stated in the bid documents.

1689

f. General and special condition of contract shall be of a kind generally used in international trade.

42. Other International procedures

Whenever effective competition cannot be obtained unless foreign firms are invited to participate in procedures other than open international bidding, such as restricted bidding or request for proposals, the provisions of sub-Article 2 of request for proposals, the provisions of sub-Article 2 of Article 4 shall apply to the extent practicable in addition to the stipulations of chapter four.

CHAPTER SEVEN
SUBMISSION OF COMPLIANT TO THE BUREAU OR PROCURING ENTITIES ON PUBLIC PROCUREMENTS

43. General

1) Without prejudice to the provisions of this chapter, any candidate is free to seek administrative review or an act or omission by a procuring entity which the candidate considers to be in breach of this proclamation, implementation directive or any instructions issued pursuant thereto.

2) The following shall not be subject to the submission of complaints as provided for in sub-Article 1 of this Article.

a. The choice of a procurement procedure pursuant to chapter three;

b. A decision by the procuring entity under article 14 to reject bids, proposals or quotations.

3) Once the procuring entity concluded a contract, a compliant against an act or omission in the process leading up to that stage cannot be entertained through administrative review.

44. Complaints submitted to the Head of the procuring entity

1) A compliant against an act or omission by the procuring entity shall in the first instance be submitted to the Head of the procuring entity. The candidate can submit a compliant within five working days from the date he knew or should have known the circumstances giving rise to the compliant.

2) Unless the compliant is resolved by mutual agreement, the Head of the procuring entity shall suspend the procurement proceedings and shall within 15 days after submission of the compliant, issue a written decision, stating the reasons, and if the compliant is upheld, indicating the corrective measures to be taken.

3) If the Head of the procuring entity does not issue a decision with in the time stated in sub-Article 2 of this Article or if the candidate is not satisfied with the decision of the Head of the procuring entity, the candidate is entitled to submit a compliant to the Bureau within five

working days from the date of the communication of the decision by the procuring entity.

45.Compliant submitted to the Bureau

1) ***Upon receipt of a compliant, the Bureau shall promptly give notice of the compliant to the respective procuring entity. Such action automatically suspends further action by the procuring entity until the Bureau has settled the matter.***
2) ***The Bureau, unless it dismisses the compliant, may prohibit the procuring entity from acting or deciding unlawfully or from following an unlawful procedure, may order the procuring entity to proceed in a manner conforming to the proclamation and may annul, in whole or in part an unlawful act or decision by the procuring entity other than a decision to award or conclude a contract.***
3) ***The bureau shall, before taking a decision regarding a compliant notify interested candidates of the compliant and shall take into account information and arguments received form such candidates and from the procuring entity.***
4) ***The Bureau shall issue its decision within 15 days of receiving the compliant stating the reasons for its decision and remedies granted if any.***

CHAPTER EIGHT
MISCELLANEOUS PROVISIONS

46.Offences and punishment

1) ***Every person appointed to or employed by a procuring entity in executing this proclamation who;***
    a. ***Receives any payment for the performance of his official duty except as provided by law;***
    b. ***Conspires or colludes with any person to defraud the procuring entity*** ***or provides and opportunity for any person to defraud the procuring entity;***
    c. ***Contravenes this proclamation or intentionally permits any contravention of the law;***
    d. ***Willfully makes or signs any false entry in any document or willfully makes or signs signs false certificates; is liable on conviction to a fine not less than Birr 25,000.00 /Twenty Five. Thousand/ and not more than 35,000.00 /Thirty Five Thousand/ and to rigorous imprisonment for a tern of not less than 10/ten/ years and not more 15 /fifteen/ years.***

2) *A procurement officer employed in caring out the provisions of this proclamation, except such information is required* by this proclamation to be official, who;
   a. Discloses to any person or that person's representative any matter in respect of another person that person's representative any matter in respect of another person that may in the exercise of the procurement officer's powers or the performance of the procurement officer's duties come to the procurement officer's knowledge;
   b. Permits any other person to have access to records in the possession or custody of the procuring entity, except in the exercise of the procurement officer's powers or the performance of the procurement officer's duties under this proclamation or by order of a court;
   c. Commits an offence and is liable on conviction to a five of not less than Birr 5,000.00 /Five Thousand/ and not more than Birr 10,000.00 /Ten Thousand/ and to imprisonment for a terms of not less than 2 /Two/ years and not more than 5 (five) years.

1691

3) Every person appointed to or employed by a procuring entity in carrying out the provisions of this proclamation who;
   a. Directly or indirectly asks for or receives in connection with any of his duties a payment or gift whether pecuniary or otherwise or promise or security for that payment or reward; or
   b. Enters into or acquiesces in an agreement to do or to obstinate from doing permit conceal, or connive at any act or thing whereby the procurement is or may be defrauded or which is contrary to the provisions of this proclamation or to the proper execution of the procurement officer's duty; commits an offence and is liable on conviction to a fine of not less than 50,000.00 Birr and to imprisonment for a tern of not less than 10 years and not more than 20 years.
4) Any person who promises, offers or gives any bribe to any person appointed to or employed in any procuring entity with intent:
   a. To influence the decision or action of that person on any question or matter that is pending, or may be brought before him in his official capacity; or

b. To influence that person to commit, or aid or abet in committing any fraud on the procurement, or to connive at, collide in or allow or permit any opportunity for the commission of any such fraud; is guilty of an offence and liable on conviction to a fine of not less than Birr 50,000.00 and to a rigorous imprisonment for a term of not less than 10 years and not more than 20 years unless higher punishment is prescribed on the penal code this will have effect otherwise.

47.Arbitration

Where a disagreement arises between the procuring entity and the supplier, such issue shall firstly be dealt by arbitrators to be chosen by the two parties.

48.Power to issue Directive

The Bureau may issue implementation directives that are helpful to realize the objectives and apply the provisions of this proclamation.

49.Transitory provision

Procurements that are being undertaken and to which contracts have been made prior to the issuance of this proclamation shall be executed by the Regional procurement directive.

50. Inapplicable laws

No law, regulations, directives or practices inconsistent with this proclamation shall have effect with respect to matters provided for in this proclamation.

51. Effective date

This proclamation shall come into force as of the date of its publication in the Zikre – Hig Gazette of the Regional State.

Done at Bahir Dar
This 15 day of June, 2006

Ayalew Gobezie
President of the Amhara National Regional State

1692